

FEIXISME I ANTIFEIXISME: DUES CARES DEL CAPITALISME

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	pàg 2
ELS SOCIALDEMÒCRATES I LA VIOLÈNCIA	pàg 16
LES VIES QUE CONDUEIXEN AL NOSKISME	pàg 21
LA FUNCIO DE LA SOCIALDEMOCRÀCIA A ITALIA	pàg 24
EL FEIXISME	pàg 27
EL PROGRAMA FEIXISTA	pàg 32
4 DE MAIG DE 1937: PLOM, METRALLA I PRESÓ	pàg 35
AUSCHWITZ O LA GRAN COARTADA	pàg 41
RECORDANT LA COMUNA DE VARSÒVIA (1944)	pàg 48
EL CADÀVER ENCARA CAMINA	pàg 54

PARTIT COMUNISTA INTERNACIONAL "EL COMUNISTA"

www.pcielcomunista.net46.net

pcielcomunista@gmail.com

PRESENTACIÓ

En la present recopilació es presenten als militants i simpatitzants comunistes una selecció de textos per a la caracterització dels corrents de la socialdemocràcia, del feixisme italià, el socialisme nacional alemany i de l'estalinisme: totes elles corrents burgeses convergents malgrat la seva pretensió formal de contraposició.

El primer grup de textos, ja presents en el text "Comunisme i feixisme", estableixen l'essència de la socialdemocràcia i del feixisme així com la seva relació mútua.

En aquests textos es configura una anàlisi detallada de la relació de la socialdemocràcia amb la violència i amb el feixisme així com el seu caràcter comú de defensa de l'Estat burgès i del sistema capitalista contra el perill del proletariat revolucionari comunista:

"Els socialdemòcrates i la violència"

*"Resumint (...), els socialdemòcrates estan per la violència a condició que aquesta serveixi per defensar una conquesta burgesa, una institució burgesa, ja que segons ells **"les institucions democràtiques constitueixen el terreny indispensable per a l'emancipació del proletariat"**. Si la violència serveix exclusivament al proletariat i a la seva acció de classe contra el règim burgès, fins i tot contra les regles constitucionals (que segons nosaltres són específicament burgeses i serveixen únicament a la defensa dels interessos burgesos, mentre que per als socialdemòcrates són un patrimoni social situat per sobre de les classes), i sobretot si la violència està dirigida contra la democràcia burgesa per abolir-la, com la Revolució Russa i la III Internacional ens han ensenyat, llavors es converteix en una cosa criminal als ulls dels social-demòcrates, que lògicament arriben a la conclusió que contra les tendències i els moviments d'inspiració comunista, la violència és legítima.*

Per què els nostres reformistes clàssics s'oposen a la reacció violenta contra el feixisme? Perquè saben que el feixisme no és en realitat un moviment anti-democràtic que tingui com a finalitat la supressió del règim electiu. Veuen molt bé que la violència feixista no està dirigida a suprimir la democràcia burgesa, ni tan sols per aixafar el socialdemocratisme obrer, sinó únicament per defensar el règim democràtic burgès contra els assalts revolucionaris del proletariat. Els treballadors comunistes se surten dels marcs de la lluita parlamentària i proclamen la seva intenció de conquerir el poder per la violència; la burgesia s'organitza per oposar-los amb l'ajuda de les milícies feixistes, no per suprimir la democràcia, sinó per defensar-la de nosaltres, comunistes, que volem abolir-la."

"Les vies que condueixen al noskisme"

"Tot aquell que admet la col·laboració amb la burgesia està contra les directrius revolucionàries dels comunistes; però qualsevol que, sense arribar-hi, condemna l'ús concret de la violència en la lluita de classe i es limita als mitjans tàctics que ofereixen les institucions burgeses, fa el mateix. L'experiència revolucionària permet deduir que tal posició conduirà fatalment als seus autors a renunciar a la revolució i a fer-se còmplices de la contrarevolució."

"La funció de la socialdemocràcia a Itàlia",

"Per a nosaltres, no pot haver-hi un altre traspàs revolucionari del poder més que de les mans de la burgesia a les del proletariat, de manera que no es pot concebre una altra forma de poder proletari que la dictadura dels consells."

Fer aquesta evident constatació no porta, però, a excloure el que la socialdemocràcia exerceixi o es prepari per exercir una funció fins i tot als països occidentals. Els partits socialdemòcrates sostenen que l'època de la democràcia no ha acabat encara, i que el proletariat podrà utilitzar encara per als fins de classe les formes polítiques d'aquesta democràcia. Però com és evident que, sobretot en les condicions actuals heretades de la guerra, el proletariat no treu cap profit de la seva existència, els socialdemòcrates es veuen obligats a preveure i a proposar formes democràtiques més perfectes i més completes segons ells, prenent que l'actual sistema actua contra el proletariat únicament perquè no és veritable i íntimament democràtic. D'aquí, tots els projectes d'institucions noves sobre la base de la república, de l'ampliació del dret de vot, de supressió del Senat, d'extensió de les funcions i dels drets dels Parlaments, i tota la resta.

Tant com la crítica teòrica, l'experiència de les últimes revolucions demostra que tot aquest bagatge polític no és més que una disfressa que dissimula l'últim programa i l'únic mètode de govern que convenen a la burgesia en les crítiques condicions d'avui. Els governs d'aquest tipus no constitueixen pas una transició cap a la conquesta del poder per les masses proletàries, sinó que per contra són l'últim baluard, i el més eficaç, de la dominació burgesa contra l'amenaça revolucionària. El seu contingut teòricament democràtic deixa pas a la dictadura i al terror dirigits contra el proletariat i el comunisme, confirmant la nostra doctrina que proclama que la democràcia està històricament morta.

La socialdemocràcia té per tant una funció específica en aquest sentit, que tindrà probablement en els països occidentals, un moment en el qual els partits socialdemòcrates aniran al govern, sols o amb els partits burgesos. Però allà on el

proletariat no tingui la força per evitar-ho, tal punt mitjà no representarà una condició positiva, una condició necessària per a l'adveniment de les formes i de les institucions revolucionàries, una preparació útil per a l'assalt revolucionari: serà per contra una temptativa desesperada de la burgesia per privar de la seva força i desviar, i en el cas que li quedés a la classe obrera suficient energia per aixecar-se contra el legítim, humanitari, el bon govern socialdemòcrata, per aixafar-lo sense pietat sota els cops de la reacció.

No es pot, per tant, preveure cap tipus de transició entre la dictadura actual de la burgesia i la dictadura proletària, però es pot i, si s'és comunista, s'ha de preveure una forma última i insidiosa de la dictadura burgesa que justificarà l'enviament de tot l'aparell de l'Estat i, per tant, de defensa del capitalisme, als social-traïdors, per la necessitat de qualsevol canvi formal i purament aparent de les institucions.

Des del punt de vista tàctic, els comunistes que fan aquesta previsió no es resignen de cap manera a que aquesta es dugui a terme, justament perquè ells li deneguen el caràcter d'una necessitat històrica universal. Enfortits per la seva experiència internacional, es proposen desemmascarar anticipadament el joc insidiós de la democràcia, i començar el seu atac contra la socialdemocràcia sense esperar que la seva funció contrarevolucionària es reveli amb l'esclat dels mateixos fets. Ells intentaran preparar el proletariat per a ofegar en germen aquest producte monstruós de la contrarevolució, sense excloure que sigui necessari donar l'assalt final a un govern amb pretensions socialistes arribat al poder com a últim recurs de la burgesia.

Pel que fa a les proposicions tàctiques tortuoses de comunistes que s'han passat a l'altre costat de la barricada, i que consisteixen en afavorir l'accés dels socialdemòcrates al poder, no solament aquestes proposicions mostren una total incomprensió dels problemes tàctics com ara el mètode marxista els planteja, sinó que amaguen la pitjor de les trampes. Cal deslligar el proletariat dels homes i del partit destinats a complir la funció contrarevolucionària de la socialdemocràcia, separant per endavant les responsabilitats de la manera més decidida. Naturalment, això desanimarà a aquests homes i aquests grups i retardarà el moment en què ells acceptin la invitació de la burgesia per assumir el poder, però és precisament millor que es resignin només a l'última extremitat, perquè llavors, aquesta mateixa maniobra serà impotent per aturar el procés de descomposició de l'aparell de l'Estat burgès. Fins i tot si és gairebé segur que la batalla final es lliurarà contra un govern d'ex-socialistes, la nostra tasca no és de cap manera facilitar-los l'accés al poder; sinó, per contra, preparar el proletariat per a llançar-los tot d'una una declaració de guerra, en lloc de veure-hi una promesa de treva en la lluita de classes i una solució pacífica als problemes de la revolució. Per tant, no es podrà preparar les masses per això, més que

a condició d'haver denunciat amb anterioritat davant d'elles els mètodes i els desigis del moviment socialdemòcrata, de la mateixa manera que seria un error colossal el parer que es consent una experiència de govern socialista. "

"El feixisme"

"Constatem simplement que el moviment feixista disposa d'una organització real i sòlida, que pot ser tant política i electoral com militar, però que no li manca una ideologia i un programa propis. El Congrés i el discurs de Mussolini, que ha fet tot el possible per definir el seu moviment, proven que el feixisme és impotent per definir-se per si mateix.

*(...) A mesura que el mètode revolucionari guanya terreny en la classe obrera, i que la preparació per a la lluita amb un enquadrament militar, i que l'esperança d'una emancipació per les vies legals, és a dir, amb el consentiment de l'Estat, disminueix en les masses, el Partit de l'ordre està obligat a organitzar-se i a armar-se per defensar-se. Paral·lel a l'Estat, però exposat a les seves protestes més lògiques, aquest partit va "**més ràpid**" que el proletariat per armar-se, s'arma millor i pren l'ofensiva contra algunes posicions ocupades pel seu enemic i que el règim liberal havia tolerat: però no és necessari prendre aquest fenomen pel naixement d'un partit adversari de l'Estat en el cas que volgués apoderar-se d'ell per donar-li unes formes pre-liberals.*

Tal és per a nosaltres l'explicació del naixement del feixisme. El feixisme integra el liberalisme burgès en lloc de destruir-lo. Gràcies a l'organització amb la qual envolta la màquina de l'Estat oficial, realitza la doble funció defensiva que necessita la burgesia. Si la pressió revolucionària del proletariat s'accentua, la burgesia haurà probablement d'intensificar al màxim aquestes dues funcions defensives que no són incompatibles, sinó paral·leles. Jutjarà la política democràtica, i fins i tot socialdemòcrata, com la més audaç, mentre deixa anar als grups de la contrarevolució contra el proletariat per terroritzar-lo."

"El programa feixista".

*La crítica relativista sembla considerar que el sistema que parla a la classe obrera de la unitat del seu moviment en el temps i en l'espai no és més que una antigalla mil vegades refutada i enterrada. Però aquesta crítica que es presenta dia rere dia com a "**nova**" no és més que una repetició insistent i pesada de petits burgesos; s'assembla a l'elegant escepticisme religiós dels últims aristòcrates, els quals, en la vigília de la gran revolució burgesa, no tenien ja la força necessària per lluitar per la conservació de la seva pròpia classe; tant en un cas com en l'altre, aquests són els símptomes de l'agonia."*

(...)

*“El feixisme té una organització unitària d'una indiscutible solidesa, l'organització de totes les forces decidides a defensar desesperadament per l'acció de les posicions teoritzades des de fa tant de temps: vet aquí per què apareix no com un partit que aporti un nou programa, sinó com una organització que lluita per un programa que existeix des de molt temps enrere, el del liberalisme burgès. (...) El feixisme posa l'Estat i la seva funció en relació amb una nova categoria rica en un absolutisme no menys dogmàtic que cap altre: la Nació. La majúscula que havia engrandit la paraula Estat, el feixisme l'afegeix a la paraula Nació. Com la voluntat i la solidaritat nacionals podrien no ser expressions “**històriques**” i “**democràtiques**”, heus aquí el que els filòsofs del feixisme hauran d'explicar. I per això els caldria explicar la presumpta diferència existent entre el seu principi suprem, la Nació, i la real organització actual de l'Estat.*

*En realitat, el terme de “**Nació**” equival simplement a l'expressió burgesa i democràtica de sobirania popular, sobirania que el liberalisme pretén que es manifesta en l'Estat. El feixisme no és més que l'hereu de les nocions liberals, i el seu recurs a l'imperatiu categòric de la Nació no és sinó una manifestació més de la mentida clàssica consistent a dissimular la coincidència entre Estat i classe capitalista dominant. Només cal una crítica superficial per demostrar, en primer lloc, que la Nació del manifest feixista és indiscutiblement una “**categoria**” que té en la ideologia un valor tan absolut que aquell que gosi blasfemar contra ella és condemnat al sacrifici expiatori... de la pallissa; i en segon lloc, que aquesta nació no és altra cosa que la burgesia i el règim que ella defensa, és a dir, l'anti-categoria de la revolució proletària.*

*Molts moviments petitburgesos que prenen actituds pseudo-revolucionàries -i que avui, per molt paradoxal que pugui semblar, convergeixen tots cap al feixisme-s'adornen també amb l'epítet “**nacional**”. Seria impossible comprendre com la Nació resideix en el moviment dels voluntaris feixistes abans que en la massa desorganitzada (o organitzada en altres minories) que és el seu enemic natural, si el concepte de Nació no estigués dissimulat pels mateixos elements que ens condueixen a nosaltres marxistes, a establir que l'Estat burgès que diu parlar en nom de tots, és una organització minoritària per l'acció d'una minoria: la burgesia.”*

Aquests textos així com el cos de Tesis presentat en els anys 1921-1926 per l'Esquerra Comunista d'Itàlia a la internacional Comunista, enmig de la lluita contra la seva degeneració, contenien l'antídoto a la deriva "anti-feixista" que va liquidar el combatiu proletariat de l'Estat Espanyol: la fidelitat de l'òrgan Partit als principis del marxisme i el rebuig de la tàctica del Front Únic Polític i de qualsevol maniobra tàctica que amb vagues promeses d'èxit efímer comprometés la possibilitat de la lluita revolucionària anticapitalista del futur.

A continuació donem a conèixer, en llengua catalana, un article publicat a la revista PROMETEU n° 145 (revista publicada per la Fracció de l'Esquerra Comunista Italiana a l'Estranger), amb data del 30 de maig de 1937, "**Plom, metralla i Presó**". Creiem que aquesta presa de posició recull i puntualitza els fonaments dels que haurien hagut de ser els plantejaments marxistes a la guerra civil espanyola i **demostra que amb la massacre obrera del 4 de maig de 1937 a Barcelona, el govern del Front Popular va demostrar ser tan capitalista i reaccionari com el de Franco.**

És un fet evident i constatable quan s'afirma que les tradicions i les essències de la dominació de la classe burgesa a l'Estat espanyol les posseeix la burgesia catalana. Com ho ha estat fins als nostres dies pel que fa als enfrontaments entre obrers i patronal. Barcelona ha estat el primer **bressol** i el primer escorxadors dels experiments i de les massacres de les lluites obreres i de les reaccions patronals, per la qual cosa també era lògic que a Barcelona tingués lloc l'enfrontament de major nivell polític i de més abast històric entre els destacaments proletaris més combatius, més avançats i més conscients el 1937 (encara que políticament no se'ls pugui emmarcar **en cap marc** per la seva heterogeneïtat i efervescència, encara que signessin els seus escrits com "Els Amics de Durruti") contra el govern capitalista del **Front Popular**, que amb la massacre del 4 maig 1937 restaurava a l'anomenada zona republicana, el principi d'autoritat basat en la llei i l'ordre social existent al febrer de 1936, llei, autoritat, llei i ordre capitalista.

Però com es va arribar a la massacre de proletaris a Barcelona, organitzada pel govern del **Front Popular**? No formaven part d'aquest govern la CNT i la FAI? No eren també la CNT, la FAI i el POUM els que formaven part del govern autònom de la Generalitat de Catalunya?

Sabem que aquest problema és molt complex. Que requereix tot un estudi lligat al curs seguit pel moviment proletari internacional des de 1848. Lligat als fonaments tant de l'escola del marxisme integral com de l'escola de l'anarquisme, per verificar i establir en quina mesura guardaven relació amb el marxisme i amb l'anarquisme les organitzacions polítiques i sindicals que influenciaven al moviment obrer abans del 19 de juliol de 1936, i en quina mesura es van mantenir fidels als seus postulats, un cop esclatada la guerra civil. Apuntant per la nostra part quin ha de ser el plantejament marxista de la classe proletària en la guerra civil **per la revolució social.**

Aquest treball de fons, sobre les causes històriques i econòmiques espanyoles i internacionals que van conduir a l'esclat de la guerra civil, el 19 de juliol de 1936, **està pendent**, com quedarà pendent un estudi a fons sobre el curs de la guerra civil, ja que en aquesta nota només ens proposem subratllar alguns fets destacats que van ajudar a preparar la massacre dels proletaris de Maig de 1937.

La crisi econòmica, la crisi internacional de sobreproducció de capitals i de mercaderies de 1929-1933 és la causa última, encara que no sigui l'única que va imposar l'adveniment electoral de la II República espanyola el 4 d'abril de 1930. Aquest adveniment va tenir com a base el PACTE DE SANT SEBASTIÀ de 1929, en els acords van estar representats fins i tot la

UGT i la CNT.

Per comprendre els fets, cal furgar sota l'aparença i la historiografia burgesa que ens presenta als actors de la Guerra Civil sota el filtre deformat del "feixisme" i de l'"anti-feixisme" i fer una definició precisa encara que succinta d'algunes organitzacions i del seu veritable caràcter de classe:

El Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE) es forma a finals del segle XIX com un partit radical-republicà que buscava la mobilització de l'Estat capitalista espanyol, reclamant una legislació laboral i social de respecte cap a **les classes treballadores**. Col·laboren amb la dictadura general de Miguel Primo de Rivera entre 1924 i 1929, col·locant el secretari general de la UGT, Francisco Largo Caballero, com a Conseller de Treball del govern del general. Aquest personatge demagògic i sinistre tornaria a ser ministre de treball de la II República i, finalment, president del govern estatal des del 4 de setembre de 1936 fins després de la massacre del 4 de maig de 1937. Els estalinistes el van anomenar "el Lenin espanyol" pel sol motiu que anava vestit de dona quan el va detenir la policia a la casa on estava amagat, durant la vaga general d'octubre de 1934, per oposar-se a l'entrada de la CEDA al govern de Lerroux, que va produir l'esclat de la insurrecció dels miners asturians, abandonats a la seva sort pels dirigents del PSOE, de la UGT, de CNT-FAI,....

L'actuació del PSOE al govern republicà burgès la sintetitza Largo Caballero millor que ningú: *"hemos contribuido un poco a regañadientes, pero con la lealtad a que estamos obligados, a que el Parlamento aprobase toda la legislación coactiva y restrictiva que hay en España. Legislación que irá, seguramente, contra los trabajadores; pero legislación que era necesaria para el sostenimiento del régimen. Nosotros, durante el tiempo que estuvimos en el poder tuvimos con toda seguridad más muertos por la fuerza pública que otras épocas en el mismo lapso de tiempo. Nosotros procuramos que no se produjesen huelgas que concediesen trastornar la economía del país. Claro está que no podíamos cortarlas todas"* (citat pel socialdemòcrata Antonio Jutglar, a "Ideologías y Clases en la España Contemporánea" vol 2, p. 246). Aquesta va ser la línia antimarxista i anti-proletària dels dirigents del PSOE i UGT des de finals del segle XIX, tant des de l'oposició com des del govern.

El Partit Comunista d'Espanya (PCE), des de la seva fundació el 1920-1921, va seguir teoritzant i practicant les pitjors tradicions del PSOE com a radical-republicans. Per a aquest partit, que va néixer burgès pel seu programa tàctic, a l'Estat espanyol el que estava a l'ordre del dia era la revolució burgesa, posant al PCE al servei de les forces que es plantegessin actuar en aquesta direcció. D'aquí el lògic suport del PCE al govern del **Front Popular** que es forma amb la victòria electoral del 16 de febrer de 1936 i fins al final de la guerra el 1939.

Ni abans ni durant la guerra va defensar, el PCE la **revolució social anticapitalista**. Per tant, no se'ls pot acusar d'haver traït la revolució social perquè sempre van estar en contra de la mateixa. Se'ls ha d'acusar d'haver actuat contra els interessos proletaris, d'haver intentat desviar les lluites genuïnament obreres cap als postulats de les burgesies nacionals, ja reaccionaris el 1920 com el 1936 a l'Estat espanyol. Als estalinistes

del PCE, com a l'estalinisme mundial, se'ls ha d'acusar de defensar els postulats econòmics i socials de la classe burgesa:

"En esta lucha en defensa de la República democrática, el Partido Comunista de España está en primera fila (...). Queremos vivir en paz con todos los pueblos del mundo. Defendemos las más puras esencias de la democracia, luchamos por que los obreros tengan un salario remunerador (...); luchamos porque los campesinos tengan la tierra suficiente para poder vivir. Queremos el bienestar para todo el pueblo, y nosotros sabemos que esto es posible dentro de nuestra República democrática..." (31-08-1936, José Díaz, Secretari general del PCE a: **Tres años de lucha**, pp. 232-33). I unes pàgines més endavant (272) estableixen el que segueix en plena guerra civil:

"El campesino y el trabajador de la tierra en general, tienen derecho a disponer libremente de su producción y nadie está autorizado para confiscarla".

"Y lo que decimos de los campesinos lo decimos en general, de todos los pequeños comerciantes, de todos los modestos industriales, de todos los pequeños productores, de todos los que -industriales o comerciantes- no sean enemigos de la República y del pueblo. Sus bienes y sus vidas deben ser y serán respetados dentro de la República democrática, porque la esencia de ésta es el respeto y la protección de cuanto forma parte del pueblo..."

Aquesta va ser sempre la filosofia anticomunista del PCE, abans, durant i després de la guerra civil. Aquesta és la filosofia i l'estratègia de l'actual PCE, de l'estalinisme en general i del seu "taparrabos" electoral, Esquerra Unida. Mai van lluitar per l'abolició de l'esclavitud del treball assalariat, sinó per un salari una mica més elevat, és a dir, per la perpetuació del sistema capitalista amb la república democràtica.

Amb aquests plantejaments programàtics i tàctics, ni el 1936, ni el 1976, ni el 1997 se'ls pot penjar el títol o l'honor de traïdors al marxisme, ja que sempre van ser antimarxistes. Se'ls ha d'acusar d'haver reprimit i massacrat a la classe obrera en revolta com ho van fer tots els burgesos de tots els països per a "*defender sus Repúblicas democráticas*", per defensar els béns i les vies dels industrials i dels comerciants, espanyols o estrangers, ja que l'essència de la República democràtica "*es el respeto y la protección*" dels negocis i de l'explotació capitalista.

Des del moment en què els obrers defensessin els propis interessos immediats en una manera classista, xocarien frontalment amb els defensors de qualsevol República democràtica, no importa que aquests defensors republicans o monàrquics es diguin PCE, PSOE, Esquerra Republicana de Catalunya o de Castella, Confederació espanyola de Dretes autònomes (CEDA), franquisme o antifranquisme. Si a més, aquests obrers s'enfronten amb la guàrdia d'assalt, amb la guàrdia civil i amb l'exèrcit, i els derroten; si porten aquesta victòria a les empreses, eliminen les direccions i les expropien; si prenen els productes emmagatzemats i els distribueixen entre els desheretats...

És inexorable que aquests obrers amb les armes a la mà estaven destruint els fonaments i les essències de la República Democràtica propagada i defensada pel PCE-PSOE-ERC-CEDA-Franco-Feixisme i dels maçons de la Federació Anarquista Ibèrica. I el xoc no era

de filosofies parlamentàries, era un xoc d'interessos materials irreconciliables entre el treball assalariat i el capital: un xoc a vida o mort entre la burgesia i el proletariat!!

La burgesia va preparar la revenja o contraatac freda i conscientment, després de la derrota parcial del 19 de juliol de 1936, va preparar el camí per desarmar les milícies obreres, duent a formar part del seu govern a partits i sindicats, perquè fossin aquests partits burgesos més els maçons de la FAI els que organitzessin i realitzessin aquest desarmament i que aquests mateixos com a govern del **Front Popular**, realitzessin la massacre del 4 de maig de 1937, del qual també formaven part la CNT i la FAI, com a partit anarquista.

La CNT i la FAI van entrar a formar part del govern capitalista estatal del Front Popular el 4 de novembre de 1936. Però a nivell regional o autonòmic ja ho venien fent des del juliol-agost a Catalunya, València, Madrid, Aragó, Astúries, etc., En els Comitès de Milícies Antifeixistes, a les Juntes de Defensa o altres organismes burgesos.

Per tant, l'entrada dels **anti-estat** en els òrgans de l'ESTAT BURGÈS central va ser la conseqüència lògica de la línia política de col·laboració que venien practicant a nivell local (provincial, regional, autonòmic) amb la burgesia, almenys des del 20 de juliol de 1936. Encara que un sector ho venia fent des de 1930, amb el Pacte de Sant Sebastià.

Davant la revolta de l'exèrcit el 18 de juliol de 1936, el govern del **Front Popular** declarava aquest mateix dia: "*la acción del gobierno será suficiente para restablecer la normalidad*". En una octaveta llançada conjuntament pel PCE-PSOE es feia cor: "*el gobierno manda y el Frente Popular obedece*". Aquesta era la independència política del PCE-PSOE davant del govern burgès i el **Front Únic Polític o Front Popular**. I aquesta línia de submissió és la regla a la qual se sotmeten la CNT-FAI i el POUM amb la seva participació o amb la seva entrada a les institucions de l'Estat burgès republicà, sotmetent o ajudant a sotmetre el proletariat a les vies marcades per aquestes institucions burgeses, que mai van ser destruïdes!

En general, els feixistes, els patrons o els seus col·laboradors van ser caçats pels obrers o van fugir. Els antifeixistes van dirigir les energies i l'acció proletària **cap a la presa i el control** de les institucions burgeses en lloc de destruir-les fins als seus fonaments, aixecant sobre les seves cendres **nous òrgans** de dominació de la classe proletària. Aquesta funció d'abast històric només la pot dur a terme el Partit Comunista de classe, que ja ho té establert en el seu programa revolucionari, mai ho podria fer la massa obrera espontàniament en no tenir memòria històrica i d'organització centralitzada. L'anarquisme que tant havia parlat de **revolució social** i d'antimilitarisme, anti-govern i d'anti-estat, quan va arribar l'hora de la veritat es va ensorrar com un castell de sorra, es va dissoldre com un terròs de sucre en un got d'aigua, permetent l'existència de les institucions burgeses i de l'ESTAT BURGÈS, i **col·laborant lleialment des de fora i des de dins amb les seves clàssiques funcions** d'instrument DICTATORIAL contra el proletariat. Els anarquistes van repetir la seva actuació cantonalista de 1873, en la 1ª República espanyola, oblidant-se del seu anti-estatisme i del seu antiautoritarisme.

Amb aquesta **col·laboració** l'anarquisme, va anar transformant ràpidament la lluita

obrero revolucionària del 19 de juliol contra l'Estat burgès republicà i les seves institucions (Patronal-Exèrcit-Aparell de Justícia-Església-Propaganda, etc.) i contra el govern burgès del **Front Popular**, en una **lluita antifeixista**, en una lluita **per la conservació** d'aquestes mateixes institucions primer, i per l'ocupació dels càrrecs després.

El 6 d'agost de 1936 ja restablien amb l'ajuda de CNT-FAI la militarització forçosa a Catalunya: "*El Comité Central de Milicias antifascistas de Cataluña ha decidido que los soldados de los años 1934, 1935 y 1936 se reintegren inmediatamente a los cuarteles y que allí se pongan a disposición de los Comités de Milicias constituidos bajo la jurisdicción del Comité Central*" (Peirats, Historia de la CNT, Tom 1, pàg. 188). Recordem que aquest comitè central estava format per partits declaradament burgesos com l'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), sent el seu dirigent, el cèlebre Josep Tarradellas, el president de l'anomenat "*Comitè Central de Milícies antifeixistes*", després passaria a ser el president del govern burgès de la Generalitat de Catalunya.

Recordem que la Caserna general de Milícies antifeixistes de Barcelona s'instal·lava en la Caserna d'infanteria número 10, anomenat "*Cuartel Bakunin*". I aquí partia el bacallà el burgès Josep Tarradellas i l'ERC com a partit. El 27 de setembre de 1936 es va donar el gran salt històric, els dirigents anarquistes de la CNT-FAI van passar a formar part del govern capitalista de la Generalitat de Catalunya, presidit pel burgès Josep Tarradellas i pel seu partit que tanta repressió havia exercit contra els obrers i contra els anarquistes fins al 19 de juliol de 1936.

El pas lògic següent va ser l'entrada de 4 dirigents de la CNT-FAI en el govern central de l'Estat espanyol com a ministres, fet que es va produir el 4 de novembre de 1936. Així van cremar les energies proletàries en la conservació i en la defensa de l'Estat Burgès Republicà.

Les justificacions per entrar al Govern Burgès són clares. El que va ser terrorista i després ficat a ministre de la justícia burgesa representant a la CNT-FAI (Juan García Oliver), ho va justificar així: "*ha sido disuelto el Comité de Milicias porque la Generalidad ya nos representa a todos*" (Peirats, Història..., Tom 1, pàg. 254). En declaració expressa de la CNT en el seu òrgan d'expressió, Solidaritat Obrera (04-11-1936) s'establia: "*El gobierno en la hora actual (...) ha dejado de ser una fuerza de represión contra la clase trabajadora, así como el Estado no representa ya el organismo que separa a la sociedad en clases. Y ambos dejarán aún más de oprimir al pueblo con la intervención en ellos de la CNT*" (Peirats, Tom 1, pàg. 220). Si es feia creure als obrers que el govern burgès i el republicà ja no representava la societat dividida en classes socials per ventura no era amb aquesta metodologia i amb aquestes faules com es va desarmar políticament la classe obrera?

Amb aquesta posició burgesa, l'anarquisme assumia sense embuts que aquest govern republicà burgès era el seu govern, per "*dirigir bien la guerra y coordinar la obra revolucionaria*". "*Es una fatalidad histórica la que pesa sobre todas las cosas. Y esa fatalidad la acepta la CNT PARA SERVIR AL PAÍS...*" (Ibí.).

Gran confessió! Els anarquistes, davant el que diuen FATALITAT HISTÒRICA se sotmeten al REGNE DE LA NECESSITAT PER SERVIR AL PAÍS, A LA PÀTRIA, abandonant la

Revolució Social que tant havien pregonat per a les calendes gregues, i tancant el camí AL REGNE DE LA LLIBERTAT.

També justificaran la seva traïció dient: "*Como perder la guerra equivalía a perderlo todo*", "*por la guerra lo sacrificábamos todo*" (Santillán, a "*Por que perdimos la guerra*"). Un altre pope purista de l'anarquisme, l'ideòleg Federico Urales (pare de la ministra de sanitat Frederica Montseny, per CNT) es confessava **tendrament** al diari **Solidaridad Obrera** del 29-9-1936: "*antes que la victoria del fascismo, cualquier arreglo con los que, si no están con nosotros están más cerca de los anarquistas, los del **Frente popular***".

Els militants anarquistes més "radicals" se solen justificar o escudar dient que l'entrada dels seus dirigents en els governs i institucions de l'Estat capitalista, va ser presa a esqueses de CNT:

"En el informe del Comité Nacional de la CNT al Congreso de la AIT celebrado en París en diciembre de 1937 se afirma que el acuerdo de intervenir en el gobierno de la Generalidad de Cataluña fue tomado en un pleno regional de Locales Comarcales de aquella misma región celebrado el mes de agosto: y que la intervención en el gobierno central fue decidida en el Pleno nacional de Regionales del 28 de septiembre del mismo año" (Història de la CNT, Tom 1, pàg. 267). Van ser els òrgans oficials els que van prendre les decisions i ho van fer influenciats pel o pels partits anarquistes que dirigien la CNT:

"1º El Pleno Regional de Grupos anarquistas de Cataluña considera que la militarización es una necesidad inevitable, impuesta por la guerra antifascista, y hace suyas las disposiciones tomadas en este sentido" (**Boletín de Información CNT-FAI** de Barcelona, 19-2-1937, Peirats, Història... tom 2, pàg. 36). Això demostra qui dirigia la línia política que va seguir la CNT, els **apolítics**, els **anti-partit**, que actuen com els politicastes i com els partits burgesos, als que li fan cor, desdint-se de tota la seva filosofia anarquista:

"...el Consejo, que abarca la jurisdicción catalana, ha creído conveniente que se dé una tónica militar a las formaciones que se encuentran en el recinto antifascista. La militarización de los combatientes podrá disgustar a los idealistas que opinaban de acuerdo con sus concepciones... (...). Uno de los aspectos que son inherentes a la guerra es el Código Militar (...). Los individuos que en las circunstancias que vive la revolución no se avienen a prestar su brazo a la obra que está forjando el pueblo, han de ser catalogados como desertores y la pena ha de estar de acuerdo con la tradición consumada..." (Solidaridad Obrera, 30-10-1936, Peirats, Història... Tom 1, pàg. 254). O sigui que els anarquistes acusen de **desertors** i de **traïció** als seus militants si no se sotmeten i col·laboren amb l'Estat Burgès republicà, el que en èpoques de guerra i militarització significava la condemna a judici sumaríssim i l'execució, a més de la justificació i el suport polític a la repressió burgesa i al sector estalinista que l'encapçala.

Seguint aquesta línia militarista burgesa el Tinent Coronel i cap anarquista, Cipriano Mera, va establir la conducta **apolítica** que seguiria en la seva **divisió militar**:

"En mi división no conozco a quien sea de la UGT o de la CNT, de un partido republicano o de un partido marxista. Se impone, y he de exigir de ahora en adelante, una

disciplina de hierro, disciplina que tendrá el valor de lo que se ofrece voluntariamente. Desde hoy no dialogaré más que con los capitanes y sargentos" (Peirats, Historia... Tom 2, pàg. 24) Cipriano Mera restableix les relacions i la disciplina clàssica de qualsevol exèrcit burgès.

Un altre exemple de submissió a l'Estat capitalista republicà el conté el "*Pacto de Unidad*" entre CNT i UGT d'Aragó, d'inicis de març de 1937: "*Nos comprometemos a cumplir todas las disposiciones emanadas del legítimo gobierno de la República y las que dicte el Consejo de Aragón, en los que se hallan representadas nuestras respectivas organizaciones, aportando toda nuestra influencia y las disponibilidades de nuestros organismos para facilitar la aplicación de las mismas*" (Peirats, Historia..., Tom 2, pàg. 60). Aquí es demostra que tant la UGT com la CNT ja eren sindicats d'ESTAT amb el: "***Nos comprometemos a cumplir TODAS LAS DISPOSICIONES emanadas del legítimo gobierno de la República***".

Responsable polític últim de la massacre dels obrers el 4 de maig de 1937 a Barcelona, ho va ser la línia de SUBMISSIÓ i de fusió de l'anarquisme amb l'aparell de l'Estat burgès. Acceptant el joc del **Front Únic Polític** amb la burgesia, havent d'assumir les conseqüències naturals quan la burgesia va recompondre l'Estat i es va sentir prou fort per implantar una sola llei, un sol ordre social i una sola directriu per als destacaments o cossos armats. Aquesta tasca és la que es va acabar de fer, es va tancar, amb la massacre de Maig de 1937 a Barcelona. Colateralment a aquesta tasca infame, va aprofitar també l'estalinisme per assassinar vilment Andreu Nin.

Les últimes gotes d'aigua que van fer vessar el got no tenen importància (El control de la Telefònica a Barcelona). Aquesta acció anti-obrera del govern burgès del **Front Popular** es venia preparant des del 20 de juliol de 1936. Era la revenja venjativa de la burgesia catalana, espanyola i internacional contra una insurrecció obrera que els havia fet mossegar la pols de la derrota en un enfrontament de CLASSE CONTRA CLASSE el 19 de juliol de 1936, en què el proletariat va atreure als seus germans en uniforme i armats (als soldats) en la lluita cos a cos, com en les més clàssiques batalles revolucionàries.

Al maig de 1937, l'enfrontament armat va durar una setmana, acompanyat d'una vaga general, espontània, recolzada majoritàriament per la classe obrera de Barcelona. La CNT i la FAI van fer de bombers socials, cridant a la classe obrera a la desmobilització i a la tornada a la feina; exigint als seus afiliats el cessament de la lluita i l'entrega de les armes. Al febrer de 1937 va passar una cosa semblant a Màlaga, només que d'allí es va retirar l'exèrcit del **Front Popular** portant tot l'armament pesat a Motril per impedir que caigués en mans de la població insurrecta, deixant la ciutat desguarnida davant l'avanç de l'exèrcit de Franco, que va esperar que marxés l'exèrcit republicà pensant que ja no anava a trobar resistència, però va trigar més d'una setmana a prendre la ciutat, casa per casa, davant l'heroica resistència trobada. A Madrid, el ban imposant el desarmament de les Milícies obreres porta data del 2 de desembre de 1936. També hi va haver resistència i xocs amb desenes de morts en els dies següents. Sense oblidar les massacres que el govern del **Front Popular** va dur a terme al País Basc davant la resistència oferta pels obrers a deixar-se desarmar per lliurar-li les ciutats i les fàbriques intactes al govern de Franco. El ministre de l'interior del govern basc, Telesforo

Monzón (Diputat i heroi del nacionalisme radical!) va ser l'encarregat d'aixafar la resistència contra el desarmament de les Milícies i el lliurament intacte de fàbriques, instal·lacions i ciutats a l'exèrcit del generalíssim.

Per tant, el conjunt dels esdeveniments de Maig de 1937 a Barcelona han de ser estudiats, no com un fet aïllat, sinó com la punta de l'iceberg de tot un procés històric contrarevolucionari internacional que va avançar com una piconadora intentant destruir, esborrar, els punts de referència i fins a les empremtes, per dificultar o impedir el seu coneixement per les generacions futures de proletaris i de revolucionaris.

Esperem poder investigar i exposar, d'una manera més profunda i precisa, les causes i els efectes de la **Massacre** de proletaris el maig de 1937, en un futur estudi sobre la guerra civil i la formació del capitalisme a l'Estat espanyol des del segle XV.

El tercer bloc del llibre el conformen els textos "**Auschwitch o la gran coartada**" i "**Recordant la Comuna de Varsòvia**".

El primer article és una explicació marxista del contingut de classe del socialisme nacional a Alemanya a la meitat del segle XX, del perquè de la seva manifestació anti-semita i del veritable objectiu de la guerra en el capitalisme.

"(...)la destrucció és l'objectiu principal de la guerra. Les rivalitats imperialistes que són la causa immediata de les guerres, no són elles mateixes sinó la conseqüència de la superproducció sempre creixent.

"

(...)

La guerra és la solució capitalista de la crisi; la destrucció massiva d'instal·lacions, de mitjans de producció i de productes permet a la producció recuperar-se, i la destrucció massiva d'homes remeia la "sobre-població" periòdica que va de la mà amb la sobreproducció."

Així es posen sobre la taula les negociacions que van tenir lloc sobre el destí de milions de jueus entre els Estats capitalistes (nazis i liberals), abans del seu extermini durant la 2ª Guerra mundial; com i per què aquestes negociacions van fracassar; o millor dit, no van tenir lloc per la negativa a iniciar-les per part dels Estats anomenats "defensors de la llibertat" i dels "drets humans". I les causes de l'extermini per part de l'Estat nazi.

Causes que com es demostra aquí no cal buscar, com pretenen els vells i nous "idealistes" en "els mals pensaments", en l'"odi secular als jueus", sinó en determinants socials, econòmics, materials: *"El racisme (...) és i serà la reacció petit burgesa a la pressió del gran capital"*.

Avui, quan de tot arreu es fan crides contra el racisme i en defensa dels "drets humans", no estaria de més recordar el cinisme d'aquesta campanya que defensa aquests "drets", però sempre a casa de l'altre.

Alguns exemples: les massacres de Dresden-Hamburg (on centenars de milers de persones van morir en una sola nit de bombardeig clàssic durant la 2ª Guerra mundial, el

1945); els bombardejos atòmics d'Hiroshima i Nagasaki; les més de 150.000 vides que va costar la simple construcció del port de Dakar; la repressió de les revoltes a la regió de Sétif amb més de 45.000 morts; Algèria; Indoxina, etc.

Així, quan vivim una nova crisi d'enormes dimensions; crisi industrial, comercial i financera, resulten útils les lliçons que puguem treure d'aquest article i aplicar-les al racisme que augmenta contra els nostres "jueus contemporanis": "moros", gitanos, etc., en qualsevol país o continent.

El segon article explica els aixecaments dels obrers a Varsòvia, tant al Ghetto el 1943 com a Varsòvia sencera el 1944, i la criminal connivència de l'estalinisme amb l'anihilament i destrucció d'aquestes insurreccions.

L'últim text que presentem "**El cadàver encara camina**" recorre el fil històric i sintetitza les sagnants lliçons dels episodis descrits en els textos anteriors: la milonga que el proletariat serveix per constituir-se en una societat d'assegurances per a la burgesia "d'esquerra", per les formes parlamentàries o considerades més o menys progressives o democràtiques, és el fil conductor de totes les derrotes i dels episodis més sagnants de l'acarnissament de la burgesia contra la nostra classe. El text sintetitza així les conseqüències de la desastrosa tàctica parlamentària:

"Si recordem aquestes etapes una vegada més, és per establir l'estret lligam entre cada afirmació de l'electoralisme, parlamentarisme, democràcia i llibertat com una derrota, un pas enrere del potencial revolucionari de classe.

(...)

*En contra del nostre mètode que considera tot moviment "**a la dreta**" de la burgesia, en el sentit d'arrenjar la màscara de les ostentades garanties i concessions, com una previsió verificada, una "**victòria teòrica**" (Marx i Engels) i per tant una ocasió revolucionària útil, que un partit rectament preparat ha d'acollir no amb dol sinó amb alegria; hi ha el mètode oposat pel que en cadascuna d'aquelles corbes es desmobilitza el front de classe i es corre per salvar, com preciós tresor, tot el que ha desmantellat i menyspreat la burgesia: democràcia, llibertat, constitució i parlament.*

(...)

Els problemes històrics d'avui els resol no la legalitat sinó la força. No venç la força més que amb més força. No es destrueix la dictadura més que amb una dictadura més sòlida. És dir molt poc, que aquesta porca institució del parlament no ens serveix a nosaltres. Ja no li serveix a ningú."

Abril de 2014

ELS SOCIALDEMÒCRATES I LA VIOLÈNCIA

[de «Il Comunista», 12 d'abril de 1921]

No es pot acceptar de manera absoluta la tesi segons la qual si el Partit Socialista italià es mostra passiu davant les violències feixistes contra el proletariat, això és a causa de que rebutja l'ús de la violència, per principi en la seva ala dreta, i per raons d'oportunitat en la seva ala esquerra.

No hi ha adversaris per principi de la violència, fins i tot entre els elements situats més a la dreta dins de la socialdemocràcia italiana, com seria d'altra banda l'humanitarisme pietista dels Prampolini i dels Turati. Fidels a la mentalitat contingentista (terme que podria reemplaçar adequadament, almenys en part, al d'oportunista) que dedueix la tàctica a adoptar de les situacions mutables successives, els socialdemòcrates tenen raons molt més profundes que les d'una repugnància cristiana a la consideració de la violència, per oposar-se amb una *resposta violenta* a les demostracions de força feixistes: és, d'una banda, el caràcter particular del feixisme, i per altra banda, la seva pròpia apreciació de la situació italiana actual. Obeeixen a una directriu de principi que, precisament perquè es tracta d'oportunistes, no poden més que dissimular darrere d'un horror tolstoïà cap al vessament de sang, però que nosaltres intentarem desemmascarar.

Començarem per demostrar que els presumptes franciscans que preconitzen la no-resistència al feixisme, no obeeixen a un principi pacifista general, examinant els casos en els quals han preconitzat en el passat el mètode de la lluita armada, i també els casos en els quals la *preconitzaran* en el futur.

Fins i tot el reformista més angelical justifica retrospectivament la violència que ha servit per edificar l'actual ordre social i conquerir les llibertats cíviqes i nacionals. No hi ha socialdemòcrates, per més domesticats que estiguin, que no considerin com a sagrada la violència que va donar a Itàlia la llibertat nacional i les garanties constitucionals, i que no facin reverències davant el record dels tiranicides de l'antiguitat, dels revolucionaris francesos, dels combatents de la independència hongaresa, polonesa, grega o txeca. El seu respecte no es limita per tant a les guerres nacionals, sinó que s'estén, com podem observar, a les guerres civils amb les quals no es fa broma... Però els nostres actuals campions en oferir l'altra galta, no s'accontenten amb justificar teòricament la violència en certs casos, en algunes situacions, exigeixen la seva ocupació, com la recent història política ha demostrat moltes vegades. En la mentalitat idíl·lica dels nostres social-pacifistes, si la violència era sagrada quan es tractava de conquerir les llibertats democràtiques i la independència nacional, no ho és menys quan es tracta de preservar aquests béns inestimables de qualsevol amenaça i perill.

No van ser insurreccionalistes el 1898?¹ No van incitar les masses a desmuntar les

¹ El 1898 van tenir lloc violents moviments proletaris provocats per una greu crisi econòmica, en particular a Milà, on el governador militar Bara-Beccaris va proclamar la llei marcial. El general Pelloux va ser

rodes dels trens destinats a transportar tropes per a la guerra d'Eritrea?² Més recentment, a l'agost de 1914, quan Itàlia amenaçava amb entrar en guerra al costat dels seus aliats i contra França, els nostres socialdemòcrates, d'acord amb els revolucionaris, els anarquistes, i els... republicans, no van proclamar que cridarien el poble a la insurrecció armada si el govern ordenava la mobilització?

Durant la guerra, cada vegada que va aparèixer l'amenaça d'aquesta llegendària dictadura militar (veure nota 1), de la qual hem parlat en un article anterior, van parlar també d'insurrecció, però únicament preocupats per l'enemic "**exterior**". Quan en acabar la guerra es va començar a agitar aquest espantall estúpid, van votar de nou decisions obertament insurreccionals, com per exemple, una ordre del dia de la Borsa de Treball de Milà, de la qual no recordo la data. Resumint, cada vegada que les institucions democràtiques i les llibertats constitucionals van ser amenaçades (o que ells s'ho imaginessin), els reformistes van parlar de cridar a les masses al carrer per l'acció armada, destacant que això no era una jactància, sinó una disposició pràctica, coherent amb la seva teoria.

Contra les amenaces de cops de mà per part de D'Annunzio sempre han reclamat alhora la violència popular i proletària i la repressió de l'Estat. D'altra banda, durant la guerra, una vegada més envaït el territori nacional, han entonat himnes als exèrcits que defensaven mitjançant la violència la integritat de la pàtria. Aquesta actitud i la que van prendre de cara a l'amenaça de guerra contra l'Entesa, i que hem assenyalat anteriorment, ha unit els demòcrates intervencionistes que, per la seva banda, s'havien unit mitjançant presumptes factors reaccionaris de cops d'Estat a una total adhesió a la guerra.

Encara hi ha més. Recordeu les lloances que Turati va dirigir al Parlament a la Revolució Russa, quan no era encara la de Lenin i els bolxevics, sinó la de Kerenski i els cadets? En aquesta primera fase, aquesta revolució no va ser menys sagnant que la segona, en la qual es va instaurar la dictadura proletària despietada, sobre la qual Turati va declarar poc després que estava disposat a combatre amb les armes a la mà si s'arribava a instaurar a Itàlia.

No és, per tant, una aversió teòrica o sentimental respecte a l'ocupació de la violència la que motiva l'actitud actual dels socialdemòcrates davant l'extensió del feixisme. Tampoc

crídat al govern (és a aquesta dictadura militar a la qual el text fa al·lusió més endavant) i va romandre en ell fins 1900. Sota el seu govern, els socialistes van practicar l'abstencionisme al Parlament, i van reivindicar l'ús de la violència al carrer per defensar les llibertats violades i protestar contra la detenció de militants de l'extrema esquerra. El mateix Turati va patir una llarga pena de presó. Nombrosos socialistes i anarquistes es van refugiar a l'estranger. Aquest període va acabar amb l'assassinat del rei Umberto a mans de l'anarquista Bresci el 1900. Va ser sota el mandat del nou rei Víctor Manuel III quan Giolitti va ser crídat al poder i es va inaugurar la famosa edat d'or del liberalisme i del reformisme.

² El 1895-96 es van produir violentíssimes agitacions contra la política colonial del primer ministre Crispi a Eritrea-Etiòpia, que va conduir el 1896 a la derrota italiana a la batalla d'Adoua. Recolzats enèrgicament pels socialistes, aquests moviments van estar caracteritzats per motins de les tropes i sabotatges a les línies fèrries. Van ser el pròleg dels successos que es van produir a Milà dos anys més tard, al mateix temps que l'epileg dels moviments de Sicília en 1894 i de la seva repressió violenta.

ho és la por, explicació que seria encara més estúpida. La por pot haver influït sobre l'actitud de tal o qual persona, i subjectivament pot fins i tot dominar un comunista (la por explica, en tot cas i en una llarga llista, que molts dels que en períodes de calma es diuen revolucionaris, sigui per demagògia, sigui per una manca de comprensió teòrica, s'han revelat com autèntics socialdemòcrates, i n'hi ha prou en saber que Turati és avui el cap reconegut d'un partit que ahir era maximalista): però l'actitud de la socialdemocràcia italiana, a la qual pertanyen forces que han estat considerades durant molt de temps com extremistes (i que la III Internacional ha aniquilat per sort), obeeix a una altra lògica que la de la por, i té una significació molt més greu.

Si pregunteu als penetrants teòrics del nostre reformisme nacional sobre quin és el lligam entre les actituds heroiques que hem assenyalat anteriorment, i la seva actual política de dimissió, entre les seves postures lleonines del passat i els bels d'ovelles que donen avui, us contestaran que no hi ha res d'això. Us diran, fins i tot ironitzant, que no són, ni volen ser-ho, teòrics i artífexs de generalitzacions, que no han traçat mai esquemes generals, que la història és tan inestable que no se la pot tancar dins de quadres tan rígids, que són molt cultes, molt subtils, molt assenyats i molt... astuts com per dedicar-se a exercicis d'aquesta classe, molt dignes del nostre crític extremisme infantil.

Tot i això, nosaltres, que ens entossudim a ser esquemàtics, dogmàtics i simplificadors en matèria teòrica, tenim una explicació plausible per a aquestes actituds successives de la social-democràcia italiana, explicació que rendeix a la seva coherència els honors que la seva modèstia rebutja. Hi ha una tesi típicament anti-marxista i anti-comunista segons la qual el desenvolupament posterior de la societat humana hauria de procedir d'accions graduals i pacífiques, mitjançant les úniques armes que la democràcia electiva ofereix per a la defensa dels interessos dels diversos grups socials i de les tendències que els expressen. Però segons aquesta tesi, si aquest dret fonamental al vot i a les llibertats constitucionals es veu amenaçat per forces estatals o extra-estatals, l'ús de la violència popular es convertiria en un dret sagrat, de la mateixa manera que la insurrecció armada dirigida per establir de nou aquest mínim de drets garanteix la posterior ascensió de les masses. No és aquest el lloc per repetir que tal teoria no constitueix només una renegació definitiva del socialisme, sinó que a més és d'una abstracció i d'un esquematisme veritablement estúpids, i que ha rebut de la realitat -per no dir res de la nostra polèmica- terribles desmentits. El que sí hem de fer constatar és que aquesta teoria justifica de meravella les successives actituds de la dreta socialista recordades amb anterioritat.

Les conquestes de la revolució burgesa -independència nacional o garanties democràtiques- estaven amenaçades, calia defensar-les amb els mitjans que precisament les han fet possibles. Segons la mentalitat social-demòcrata, la violència no és condemnable com a violència, sinó només en la mesura que el proletariat la utilitza per emancipar-se, en lloc d'utilitzar els mitjans oferts per la democràcia, els quals són més eficaços segons el reformisme. Però si aquests mitjans es qüestionen, només la violència pot preservar-los contra la reacció. Naturalment tal violència no és exclusiva d'una sola classe, sinó d'una

col·laboració entre els treballadors i els elements d'“**esquerra**” de la burgesia.

Resumint (espero que la conclusió no sembli agosarada, ja que hem menyspreat mil arguments anàlegs als precedents), els socialdemòcrates estan per la violència a condició que aquesta serveixi per defensar una conquesta burgesa, una institució burgesa, ja que segons ells “**les institucions democràtiques constitueixen el terreny indispensable per a l'emancipació del proletariat**”. Si la violència serveix exclusivament al proletariat i a la seva acció de classe contra el règim burgès, fins i tot contra les regles constitucionals (que segons nosaltres són específicament burgeses i serveixen únicament a la defensa dels interessos burgesos, mentre que per als socialdemòcrates són un patrimoni social situat per sobre de les classes), i sobretot si la violència està dirigida contra la democràcia burgesa per abolir-la, com la Revolució Russa i la III Internacional ens han ensenyat, llavors es converteix en una cosa criminal als ulls dels social-demòcrates, que lògicament arriben a la conclusió que contra les tendències i els moviments d'inspiració comunista, la violència és legítima.

Per què els nostres reformistes clàssics s'oposen a la reacció violenta contra el feixisme? *Perquè saben que el feixisme no és en realitat un moviment anti-democràtic que tingui com a finalitat la supressió del règim electiu.* Veuen molt bé que la violència feixista no està dirigida a suprimir la democràcia burgesa, ni tan sols per aixafar el socialdemocratisme obrer, sinó únicament per defensar el règim democràtic burgès contra els assalts revolucionaris del proletariat. Els treballadors comunistes se surten dels marcs de la lluita parlamentària i proclamen la seva intenció de conquerir el poder per la violència; la burgesia s'organitza per oposar-los amb l'ajuda de les milícies feixistes, no per suprimir la democràcia, sinó per defensar-la de nosaltres, comunistes, que volem abolir-la.

Aquesta és l'única explicació possible del fet que els socialistes, que com hem pogut veure admeten per tot arreu la violència popular contra tot atemptat als drets democràtics, exhorten actualment a les masses a no rebel·lar-se, sinó a recórrer als mitjans legals per defensar-se cada vegada que l'adversari sembla amenaçar. Sabent que el feixisme no té la intenció de privar indefinidament del dret de vot, creuen que n'hi haurà prou per tornar a la calma, en *fer en el futur un ús exclusiu dels drets democràtics.*

A Itàlia, avui, la primera funció del feixisme és aclarir tot el que podia haver-hi d'artificial en els projectes de lluita revolucionària comunista, aïllar els veritables adversaris del règim vigent de tots els seus possibles auxiliars. Ocultant-se darrere del maximalisme, no té la intenció immediata d'acabar amb tot allò de veritable que hi ha en el moviment comunista (aquest moviment està avui organitzat en el nostre partit), sinó únicament d'arraconar la major part del PSI en un renegament definitiu del comunisme i en una aliança amb els altres defensors de la democràcia burgesa.

Per això cal comprendre les declaracions que repeteixen els dirigents feixistes sobre els problemes obrers i les recents paraules de Mussolini: “**Sense voler donar-nos-les de profetes, es pot anticipar el resultat de les eleccions pel que fa als socialistes: resultaran derrotats i el triomfador no serà Filippo Turati. Les accions d'aquest home, que al Congrés de Bolonya estaven gairebé reduïdes a zero, són avui**

molt cotitzades dins del Partit Socialista. La història li ha donat la raó. Però sense el feixisme, Turati hauria caigut ja des de fa temps en l'oblit". Sense voler donar-nos-les de profetes, podem dir que el segon període de l'acció feixista serà un període d'acció directa contra la fracció irreductiblement revolucionària i comunista del proletariat, sobre la qual es fa avui un ostensible silenci. Llavors la distinció entre els diversos enemics jurats del comunisme s'haurà atenuat; el feixisme no es presentarà més com una força aliena a l'Estat, i la socialdemocràcia potser es trobi al capdavant d'aquest Estat.

Nosaltres dubtem encara menys d'aquesta segona fase de la qual som obstinats teòrics, pensem que els feixistes han portat a terme una obra de clarificació que no ha resultat inútil per a nosaltres. Pensem d'igual manera que el resultat de la primera fase de les violències feixistes -la conversió de pseudo-maximalistes a la col·laboració de classe- afavoreix indirectament l'orientació i la preparació revolucionàries de les masses, de manera que es pot ja preguntar sobre qui donarà el senyal de la segona batalla que lliurarà la burgesia. Sigui qui sigui el que l'iniciï, és clar que no acabarà per mitjà d'una aliança, sinó per la derrota definitiva d'un dels dos adversaris en presència.

I compte amb els vençuts, siguin d'on siguin !

LES VIES QUE CONDUEIXEN AL NOSKISME

[de «*Il Comunista*», 14-7-1921]

Diguem algunes paraules sobre l'evolució de la social-democràcia italiana cap a la dreta. En repetides proclamacions oficials, el partit socialista s'ha col·locat sobre un terreny netament "**pacifista**" pel que fa als mètodes de lluita que el proletariat ha d'emprar, i ha adoptat per tant el punt de vista dels partidaris de Turati: apaivagament dels odís, desarmament dels esperits i de les mans, lluita amb les armes civilitzades (o sigui, no sagnants) de la propaganda i de la discussió, condemna de la violència proletària armada, no només per l'ofensiva, sinó fins i tot per a la defensiva. Això vol dir que si el partit socialista no està encara perfectament d'acord amb el punt de vista de Turati i arriba a admetre la «**col·laboració governamental**» amb la burgesia, almenys aprova els seus mètodes legalitaris i socialdemòcrates. Són, és cert, dues qüestions diferents. Tot aquell que admet la col·laboració amb la burgesia està contra les directrius revolucionàries dels comunistes; però qualsevol que, sense arribar-hi, condemna l'ús concret de la violència en la lluita de classe i es limita als mitjans tàctics que ofereixen les institucions burgeses, fa el mateix. L'experiència revolucionària permet deduir que tal posició conduirà fatalment als seus autors a renunciar a la revolució i a fer-se còmplices de la contrarevolució. Vegem com això s'ha vist confirmat pels successos d'Itàlia.

Quina és la base de principi, del "**social-pacifisme**"? Podria ser el «**no mataràs**», l'**"oferiràs l'altra galta a qui t'ofengui"** del cristià, del tolstoïà? És clar que no. Si els socialdemòcrates creguessin en semblants extravagàncies, serien certament menys perillosos, però també més estúpids del que són.

La consigna de no matar els feixistes, de no respondre a les seves provocacions, és una consigna contingent que procedeix d'un altre principi general, que no és el principi moral etern invocat més amunt. Quin és aquest principi?

Examinem si la social-democràcia ha condemnat "**sempre**" la violència com a tal, és a dir, de forma absoluta. Prenguem a Turati, que ha donat al seu partit aquesta consigna de passivitat. Què deia, l'octubre del 1917, després de la derrota de Caporetto, mentre que l'exèrcit austríac avançava, amb les armes a la mà, sobre el territori italià? Aconsellava als soldats italians que no matessin, que llancessin les armes, que no responguessin a la violència amb la violència? Tot el contrari! Exaltava i santificava la resistència armada de les tropes italianes sobre el Grappa. I va ser quan nosaltres, comunistes, vam defensar la tesi revolucionària condemnant la defensa nacional, que ell ens va imputar, per a les comoditats en la polèmica, motius "**tolstoïans**" que qualificava de "**idiotes i nefastos**", mentre que en realitat nosaltres partíem de la consigna "**els proletaris no tornen les seves armes contra altres proletaris, sinó contra l'enemic de classe que està al seu propi país**".

Entre aquestes dues posicions adoptades successivament pel social-pacifisme de cara

a la invasió estrangera i de cara a l'assalt feixista, ha d'existir una continuïtat lògica, ha d'existir, i no és difícil de definir.

El social-demòcrata, el social-pacifista, no està contra la violència en general. Reconeix a la violència una funció històrica i social. No nega, per exemple, la necessitat d'aturar i, si cal, matar el delinqüent de dret comú, l'autor d'agressions al carrer. És a aquest gènere de delictes als quals compara la invasió militar, però es nega a comparar igualment l'ofensiva civil dels camises negres. Quina és per tant la distinció que els guia?

No és el social-pacifisme què pot respondre a aquesta pregunta, sinó nosaltres. La seva distinció descansa sobre la seva concepció de "**la funció del poder de l'Estat constituït**". És extremadament simple. Quan és el poder de l'Estat el que empra la violència, el que la vol, el que l'ordena, aquesta violència és legítima. En conseqüència, ja que és l'Estat qui l'ha volgut, organitzat i ordenat, la defensa armada sobre el Grappa va ser no només legítima, sinó sagrada, encara que extremadament sagnant. Però la violència defensiva contra el feixisme és il·legítima perquè no és l'Estat, sinó forces extra-legals, les que prenen la iniciativa.

Si no cal defensar-se contra el feixisme no és perquè sigui el millor mitjà per desarmar (Turati no ha tornat a la infància!), sinó perquè és a l'Estat a qui li incumbeix reprimir la violència feixista, considerada també com a extra-estatal i extra-legal segons la mentalitat social-pacifista.

Continuem seguint el raonament i la política social-pacifistes. Tal orientació torna a subscriure un principi típicament burgès, contra el qual el socialisme marxista s'ha dirigit sempre, fins i tot, en el seu moment, en la persona de Filippo Turati. Aquest principi consisteix a admetre que des que existeix l'Estat democràtic i parlamentari, l'època de la lluita violenta entre els particulars i els diversos grups i classes de la societat està tancada, i que la funció de l'Estat és precisament tractar tota iniciativa violenta de la mateixa manera que les accions antisocials, encara que ell mateix ha nascut de la destrucció violenta de l'Estat constituït de l'Antic Règim.

És a aquesta lògica teòrica a la qual respon la política actual i la fatal política futura del Partit Socialista italià. Ha llançat la consigna del desarmament i de la no-resistència al feixisme, però el feixisme no s'ha desarmat. Ha llançat la consigna de l'acció legal i electoral, i una fracció considerable del proletariat l'ha seguit, però el feixisme no s'ha desarmat.

El PSI es nega a col·locar-se en el punt de vista comunista segons el qual el feixisme no és res més que un altre aspecte de la violència que l'Estat burgès s'oposa a la violència revolucionària del proletariat i que constitueix el seu últim argument defensiu i contraofensiu. El PSI voldria un estancament de la situació que permetria un retorn a la *vida normal*, en la qual podria continuar l'obra pacífica tradicional a la qual s'ha adaptat la seva estructura. La política de desarmament i de participació electoral no ha estat suficient per arribar a aquest resultat, el PSI ha portat negociacions directes amb els dirigents feixistes. El seu escac actual no vol dir res. El sol fet d'haver-les realitzat després d'haver renunciat espontània i oficialment a la lluita armada, vol dir que el PSI es prepara per a altres concessions que seran

la conseqüència lògica de la seva fatal premissa "**pacifista**". Això implica un pacte d'aquest gènere: ens hem desarmat; que el feixisme es comprometi a fer el mateix; que la repressió de les violències privades incumbeixi de nou a les forces legítimes de l'ordre, a l'Estat. El social-democratisme aspira amb una cremor estúpid i nefast a aquesta il·lusòria tornada a la legalitat. És per tant lògic i versemblant que el PSI hagi proposat també que els dos partits es comprometin a denunciar tots aquells, siguin els que siguin, que atemptin contra aquesta legalitat, i si això no s'ha fet encara, es farà. Reservar l'Estat la "**administració de la violència**" no és només reconèixer un principi típicament burgès, ja que el reconeixement d'un "**fals**" principi condueix a altres conseqüències. Ja que és cert que l'Estat administra la violència per al major profit de la burgesia, i que el feixisme no és més que un aspecte d'aquesta violència -una contra destinada a prevenir un futur atac revolucionari del proletariat (si lliurés la batalla de classe servint-se de les forces de l'ordre oficials abans que una avantguarda proletària l'hagi atacat, la burgesia descobriria immediatament les seves bateries i subministraria armes a la crítica comunista)-, s'ha de concloure necessàriament que el feixisme no es desarmarà abans d'assegurar-se que en conjunt la classe obrera no té la menor intenció d'atacar l'Estat constituït i a les institucions burgeses. El feixisme farà doncs a la social-democràcia l'oferta següent: per estar segurs que les masses proletàries no atemptaran contra el poder legítim... preneu la direcció de l'Estat, participeu en el govern burgès.

El bon sentit social-demòcrata vulgar veu aquesta situació sota un altre angle. Acaricia la il·lusió estúpida que podria emparar-se en tot o en part en les regnes de l'Estat per acabar amb la "**il·legalitat bàrbara**" del feixisme, amb l'ajuda de la guàrdia reial i de les altres forces de policia oficials. Però que el feixisme abandoni el terreny perquè està satisfet d'haver contribuït a transformar un partit d'acció proletària revolucionària en partit de govern en el marc de l'ordre vigent, o que sigui suprimit per ordre d'un eventual govern social-demòcrata (pura hipòtesi en la qual no creiem per res), en ambdós casos, la socialdemocràcia haurà de recórrer una altra etapa de la seva evolució. Un cop arribada a la funció de garant de l'Estat i, per tant, de la violència legal, sigui mitjançant un pacte amb el feixisme, sigui mitjançant la col·laboració ministerial què farà quan els comunistes continuïn preconitzant i emprant la violència per a l'atac revolucionari contra el poder de l'Estat?

Farà una cosa molt simple. Condemnarà aquesta violència revolucionària en principi; però malgrat el seu pseudo-pacifisme cristià d'avui, es guardarà bé de parlar de no-resistència a aquesta violència! En perfecta lògica amb si mateixa, proclamarà al contrari que l'Estat té el dret i el deure d'aixafar-la. Pràcticament, donarà a la Guàrdia Real l'ordre de metrallar el proletariat, és a dir, els nous "**bandits antisocials**", que neguen la funció benèfica del seu govern "**obrer**". Heus aquí com es conduiran els partits que neguen que la il·legalitat i la violència siguin els mitjans fonamentals de la lluita proletària. És exactament la via que Noske ha seguit.

Això és el que mostren la crítica marxista i la realitat dramàtica que vivim avui a Itàlia.

LA FUNCIO DE LA SOCIALDEMOCRÀCIA A ITÀLIA

[de «*Il Comunista*», 6-2-1921]

La revolució russa, alemanya i d'altres països ha mostrat que la conquesta del poder pel proletariat i el període de la Dictadura estan precedits per una fase històrica caracteritzada pel traspàs del poder als partits socialdemòcrates, o una coalició d'aquests amb els partits burgesos. Després d'aquests esdeveniments, un es pregunta sovint si tal fase es verificarà igualment en els països occidentals com a pròleg de la revolució proletària. Segons alguns, fins i tot a Itàlia, hauríem de travessar aquest període abans d'anar més lluny, i seria per tant una bona tàctica, fins i tot des del punt de vista revolucionari, provocar la famosa experiència del govern socialdemòcrata per portar aquest desenvolupament històric necessari fins a les últimes conseqüències. Per contra, segons els comunistes, aquest període no té cap caràcter de necessitat històrica i el moviment revolucionari ha de tendir directament a la instauració de la dictadura del proletariat per a la lluita directa contra el règim burgès actual.

Naturalment, és la segona opinió la que representa la justa solució del problema. No obstant això, ens sembla que una apreciació més exacta dels caràcters i de la funció del socialdemocratisme és necessària si es vol donar una resposta crítica completa a la qüestió, i extreure'n les conclusions tàctiques que ens interessin.

Un règim democràtic burgès que té un programa de reformes radicalsocialistes es presenta realment com un terme mig entre l'ordre actual i el del proletariat allà on l'adveniment de la burgesia capitalista pròpiament dita no és un fet consumat, i on hi ha encara formes polítiques i socials endarrerides generalment superades en la societat actual. Fins i tot en aquestes condicions, no hi ha cap dubte per als marxistes que, comprenent i reconeixent teòricament que la constitució d'un règim parlamentari constitueix un pas endavant cap al més ampli desenvolupament de la lluita proletària, els comunistes han de combatre no només la vella classe dominant i els seus partits, sinó la nova que intenta reemplaçar-la en el poder, negar-se a signar un tracte amb ella i esforçar-se a enderrocar-la el més aviat possible, per tal de no deixar passar el curt període durant el qual el poder de l'Estat no té cap base estable i és més fàcil apoderar-se d'ell. Per molt que puguin dir al respecte aquells que ignoren el marxisme, tal va ser el pensament de Marx i dels comunistes de cara a la situació d'Alemanya i d'altres països en 1848, i tal és també el gran ensenyament de la revolució russa.

Però llavors no s'ha de parlar ni es pot parlar d'una funció històrica de la socialdemocràcia als països de l'Europa Occidental on el règim democràtic existeix des de fa molt de temps i ha entrat en una fase de decadència en la qual no és més que una supervivència històrica. Per a nosaltres, no pot haver-hi un altre traspàs revolucionari del poder més que de les mans de la burgesia a les del proletariat, de manera que no es pot concebre una altra forma de poder proletari que la dictadura dels consells.

Fer aquesta evident constatació no porta, però, a excloure el que la socialdemocràcia

exerceixi o es prepari per exercir una funció fins i tot als països occidentals. Els partits socialdemòcrates sostenen que l'època de la democràcia no ha acabat encara, i que el proletariat podrà utilitzar encara per als fins de classe les formes polítiques d'aquesta democràcia. Però com és evident que, sobretot en les condicions actuals heretades de la guerra, el proletariat no treu cap profit de la seva existència, els socialdemòcrates es veuen obligats a preveure i a proposar formes democràtiques més perfectes i més completes segons ells, prenent que l'actual sistema actua contra el proletariat únicament perquè no és veritable i íntimament democràtic. D'aquí, tots els projectes d'institucions noves sobre la base de la república, de l'ampliació del dret de vot, de supressió del Senat, d'extensió de les funcions i dels drets dels Parlaments, i tota la resta.

Tant com la crítica teòrica, l'experiència de les últimes revolucions demostra que tot aquest bagatge polític no és més que una disfressa que dissimula l'últim programa i l'únic mètode de govern que convenen a la burgesia en les crítiques condicions d'avui. Els governs d'aquest tipus no constitueixen pas una transició cap a la conquesta del poder per les masses proletàries, sinó que per contra són l'últim baluard, i el més eficaç, de la dominació burgesa contra l'amenaça revolucionària. El seu contingut teòricament democràtic deixa pas a la dictadura i al terror dirigits contra el proletariat i el comunisme, confirmant la nostra doctrina que proclama que la democràcia està històricament morta.

La socialdemocràcia té per tant una funció específica en aquest sentit, que tindrà probablement en els països occidentals, un moment en el qual els partits socialdemòcrates aniran al govern, sols o amb els partits burgesos. Però allà on el proletariat no tingui la força per evitar-ho, tal punt mitjà no representarà una condició positiva, una condició necessària per a l'adveniment de les formes i de les institucions revolucionàries, una preparació útil per a l'assalt revolucionari: serà per contra una temptativa desesperada de la burgesia per privar de la seva força i desviar, i en el cas que li quedés a la classe obrera suficient energia per aixecar-se contra el legítim, humanitari, el bon govern socialdemòcrata, per aixafar-lo sense pietat sota els cops de la reacció.

No es pot, per tant, preveure cap tipus de transició entre la dictadura actual de la burgesia i la dictadura proletària, però es pot i, si s'és comunista, s'ha de preveure una forma última i insidiosa de la dictadura burgesa que justificarà l'enviament de tot l'aparell de l'Estat i, per tant, de defensa del capitalisme, als social-traïdors, per la necessitat de qualsevol canvi formal i purament aparent de les institucions.

Des del punt de vista tàctic, els comunistes que fan aquesta previsió no es resignen de cap manera a que aquesta es dugui a terme, justament perquè ells li deneguen el caràcter d'una necessitat històrica universal. Enfortits per la seva experiència internacional, es proposen desemmascarar anticipadament el joc insidiós de la democràcia, i començar el seu atac contra la socialdemocràcia sense esperar que la seva funció contrarevolucionària es reveli amb l'esclat dels mateixos fets. Ells intentaran preparar el proletariat per a ofegar en germen aquest producte monstruós de la contrarevolució, sense excloure que sigui necessari donar l'assalt final a un govern amb pretensions socialistes arribat al poder com a últim

recurs de la burgesia.

Pel que fa a les proposicions tàctiques tortuoses de comunistes que s'han passat a l'altre costat de la barricada, i que consisteixen en afavorir l'accés dels socialdemòcrates al poder, no solament aquestes proposicions mostren una total incomprensió dels problemes tàctics com ara el mètode marxista els planteja, sinó que amaguen la pitjor de les trampes. Cal deslligar el proletariat dels homes i del partit destinats a complir la funció contrarevolucionària de la socialdemocràcia, separant per endavant les responsabilitats de la manera més decidida. Naturalment, això desanimarà a aquests homes i aquests grups i retardarà el moment en què ells acceptin la invitació de la burgesia per assumir el poder, però és precisament millor que es resignin només a l'última extremitat, perquè llavors, aquesta mateixa maniobra serà impotent per aturar el procés de descomposició de l'aparell de l'Estat burgès. Fins i tot si és gairebé segur que la batalla final es lliurarà contra un govern d'ex-socialistes, la nostra tasca no és de cap manera facilitar-los l'accés al poder; sinó, per contra, preparar el proletariat per a llançar-los tot d'una una declaració de guerra, en lloc de veure-hi una promesa de treva en la lluita de classes i una solució pacífica als problemes de la revolució. Per tant, no es podrà preparar les masses per això, més que a condició d'haver denunciat amb anterioritat davant d'elles els mètodes i els dissenys del moviment socialdemòcrata, de la mateixa manera que seria un error colossal el parer que es consent una experiència de govern socialista.

Per totes aquestes raons, nosaltres diem que la tàctica revolucionària ha d'estar fundada sobre una experiència no només nacional, sinó internacional, i que gràcies a l'obra infatigable dels Partits de la Internacional Comunista, el martiri dels proletaris d'Hongria, de Finlàndia i d'altres països haurà de bastar per advertir al proletariat occidental perquè aprengui, amb el preu de la seva sang, quina és la veritable funció de la socialdemocràcia en la història. El socialdemocratisme intentarà fatalment seguir la seva via fins al final, però els comunistes han de proposar escombrar-lo el més aviat possible, abans que aconseguixi col·locar el punyal de la traïció en els ronyons del proletariat.

EL FEIXISME

[de «*Il Comunista*», 17-1-1921]

El moviment feixista ha portat al seu Congrés el bagatge d'una potent organització, proposant-se un espectacular desplegament de les seves forces a la capital, i ha volgut igualment establir les bases de la seva ideologia i del seu programa sota els ulls del públic; els seus dirigents es van imaginar que tenien el deure de donar a una organització tan desenvolupada la justificació d'una doctrina i d'una política "**noves**". El dany que el feixisme ha patit amb la vaga romana no és res comparat amb la bancarrota que ha sorgit dels resultats del Congrés pel que fa a aquesta última pretensió. És evident que l'explicació i, si es vol, la justificació del feixisme no es troben en aquestes construccions programàtiques que pretenen ser noves, sinó que es redueix a zero tant com a obra col·lectiva que com a temptativa personal d'un cap: dedicat infal·liblement a la carrera d'«**home polític**» en el sentit tan tristament conegut del terme, en el qual no serà mai un "**mestre**". Futurisme de la política, el feixisme no s'ha elevat un mil·límetre per sobre de la mediocritat política burgesa. Per què?

El Congrés del que es parla, es va reduir a un discurs de Mussolini. Segons això, aquest discurs és un monstre. Començant per l'anàlisi dels altres partits, no va arribar a una síntesi que hagués fet aparèixer l'originalitat del partit feixista respecte als altres. Si ha aconseguit destacar-se per la seva violenta aversió contra el socialisme i el moviment obrer, no s'observa per enlloc què té de nova la seva posició respecte a les ideologies polítiques dels partits burgesos tradicionals.

La temptativa d'exposar la ideologia feixista aplicant una crítica destructiva als vells esquemes, sota la forma de brillants paradoxes, es va reduir a una sèrie d'afirmacions que ni eren noves, ni tenien lligam les unes amb les altres en la nova síntesi que es va fer, ja que es van examinar sense cap eficàcia els arguments fora de lloc d'una polèmica política i posats a l'ordre del dia per l'afany de novetat que turmenta als polítics de la decadent burgesia d'avui. Hem pogut assistir no només a la solemne revelació d'una nova veritat (el que val per al discurs de Mussolini, val igualment per a tota la literatura feixista), sinó també a una revista de tota la flora bacteriana que prospera sobre la cultura i la ideologia burgeses en la nostra època de crisi suprema, i a les variacions sobre fórmules arrencades al sindicalisme, l'anarquisme, als residus de la metafísica espiritual i religiosa, amb l'excepció, afortunadament, del nostre horrible i brutal marxisme bolxevic.

Quina conclusió es pot extreure d'aquesta barreja informe d'anticlericalisme franc-maçó i de religiositat militant, de liberalisme econòmic i antiliberalisme polític, gràcies a la qual el feixisme pretén distingir-se alhora del partit popular i del col·lectivisme comunista? Quin sentit té afirmar que comparteix amb el comunisme la noció antidemocràtica de dictadura, quan aquesta dictadura no es concep més que com la composició de la "**lliure**" economia sobre el proletariat, i es declara que aquesta economia "**lliure**" és avui més que mai necessària? Quin sentit té lloar la república en un moment en què s'albira la perspectiva

d'un règim pre-parlamentari i dictatorial, i en conseqüència ultradinàstic? Quin sentit té oposar a la doctrina del partit liberal, la de la dreta històrica que va ser seriosament i íntimament més liberal que la d'aquest partit, tant teòrica com pràcticament? Si l'orador hagués tret de totes aquestes enunciacions una conclusió que les ordenés harmoniosament, les seves contradiccions no haurien desaparegut, però almenys haguessin prestat al conjunt aquesta força pròpia de les paradoxes, de la qual fa gala qualsevol nova ideologia. Però com en aquest cas la síntesi final falta, no queda més que un garbuix de velles històries, de manera que el balanç és un balanç de fallida.

El punt delicat era el de definir la posició del feixisme de cara als partits burgesos del centre. Es pot presentar, bé o malament, com adversari del partit socialista i del partit popular; però la negació del partit liberal i la necessitat de lliurar-se'n i, en cert sentit, de substituir-lo, no han estat teoritzats ni tan sols de qualsevol forma ni traduïts en un programa de partit. No volem afirmar, precisem-ho, que el feixisme no pugui ser un partit: en serà un que conciliï perfectament les seves extravagants adversions contra la monarquia, contra la democràcia parlamentària i contra el... socialisme d'Estat. Constatem simplement que el moviment feixista disposa d'una organització real i sòlida, que pot ser tant política i electoral com militar, però que no li manca una ideologia i un programa propis. El Congrés i el discurs de Mussolini, que ha fet tot el possible per definir el seu moviment, proven que el feixisme és impotent per definir-se per si mateix.

Aquest és un fet sobre al qual tornarem en el nostre anàlisi crític i que prova la superioritat del marxisme, el qual és perfectament capaç de definir el feixisme.

El terme "**ideologia**" és una mica metafísic, però no obstant l'emprarem per designar el bagatge programàtic d'un moviment, la consciència que té de les finalitats que ha de necessàriament assolir mitjançant la seva acció. Això implica naturalment un mètode d'interpretació i una concepció dels fets a nivell social i històric. En l'època actual, precisament perquè es tracta d'una classe en el seu ocàs, la burgesia posseeix una ideologia desdoblada. Els programes que pregona exteriorment no corresponen a la consciència interior que té dels seus interessos i de l'acció necessària per protegir-los. Quan la burgesia era encara una classe revolucionària, la ideologia social i política que li és pròpia, aquest liberalisme que el feixisme es creu cridat a suplantar, estava en el seu màxim apogeu. La burgesia "**creia**" i "**volia**" segons els postulats del programa liberal o democràtic: el seu interès vital consistia a alliberar el seu sistema econòmic de les traves que l'antic règim oposava al seu desenvolupament. Estava convençuda que la realització d'un màxim de llibertat política i la concessió de tots els drets possibles i imaginables a tots els ciutadans sense excepció, coincidien no només amb la universalitat humanitària de la seva filosofia, sinó amb el màxim desenvolupament de la vida econòmica.

De fet, el liberalisme burgès no va ser només una excel·lent arma política mitjançant la qual l'Estat va abolir l'economia feudal i els privilegis dels dos primers "**estats**", el clergat i la noblesa. Va ser també un mitjà gens menyspreable perquè l'Estat parlamentari pogués complir la seva funció de classe no només contra les forces del passat i la seva restauració,

sinó també contra el "**quart estat**" i els atacs del moviment proletari. En la primera fase de la seva història, la burgesia no tenia encara consciència d'aquesta segona funció de la democràcia, és a dir, del fet que estava condemnada a transformar-se de factor revolucionari en factor conservador, a mesura que l'enemic principal deixés de ser l'antic règim per esdevenir el proletariat. La dreta històrica italiana, per exemple, no va tenir consciència d'això. Els ideòlegs liberals no s'acontentaven amb dir que el mètode democràtic de formació de l'aparell de l'Estat es feia en interès de tot "**el poble**" i assegurava una igualtat de drets a tots els membres de la societat: és que s'ho creien. No comprenien encara que per salvar les institucions burgeses de les quals ells eren els representants, pogués ser necessari abolir les garanties liberals inscrites en la doctrina política i en les constitucions de la burgesia. Per a ells, l'enemic de l'Estat no podia ser ningú més que l'enemic de tots, un delinqüent culpable de violar el contracte social.

Per tant, va resultar evident per a la classe dominant que el règim democràtic podia servir igualment contra el proletariat i que era una excel·lent vàlvula de seguretat contra el descontentament econòmic d'aquest últim; la convicció que el mecanisme liberal servia molt bé als seus interessos, s'aferra cada vegada més en la consciència de la burgesia. Ho considera com un mitjà i no com un fi abstracte, adonant-se que l'ús d'aquests mitjans no és incompatible amb la funció integradora de l'Estat burgès, ni amb la seva funció de repressió, fins i tot violenta contra el moviment proletari. Però un Estat liberal que, per defensar-se, ha d'abolir les garanties de la llibertat, aporta la prova històrica de la falsedat de la doctrina liberal com a interpretació de la missió històrica de la burgesia i de la naturalesa del seu aparell governatiu. Els seus veritables fins són clarament tot el contrari: defensa dels interessos del capitalisme per tots els mitjans, és a dir, tant amb les diversions polítiques de la democràcia com amb les repressions armades, quan les primeres no són suficients per contenir els moviments que amenacen l'Estat.

Aquesta doctrina no és una doctrina "**revolucionària**" sobre la funció de l'Estat burgès i liberal. El que realment és revolucionari és formular-la, i això a causa que en la fase històrica actual, la burgesia ha de realitzar-la en la pràctica i negar-la en teoria. Perquè l'Estat burgès compleixi la funció repressiva que és naturalment la seva cal que les presumptes veritats de la doctrina liberal hagin estat reconegudes implícitament com a falses, però sense ser del tot necessari tornar enrere i revisar la constitució de l'aparell de l'Estat. Així la burgesia no ha de penedir-se d'haver estat liberal ni tampoc abjurar del liberalisme: és per un desenvolupament en certa manera "**biològic**", que el seu òrgan de dominació ha estat armat i preparat per defensar la causa de la "**llibertat**" mitjançant presons i metralladores.

Mentre que enuncia programes i es queda dins del terreny polític, un moviment burgès no pot reconèixer fermament aquesta necessitat de la classe dominant per defensar-se per tots els mitjans, compresos els que estan exclosos teòricament per la constitució. Això seria una maniobra falsa des del punt de vista de la conservació burgesa. D'altra banda, és indiscutible que el 99 % de la classe dominant sap com fals seria, des d'aquest mateix punt

de vista, repudiar fins i tot la forma de la democràcia parlamentària i reclamar una modificació en l'aparell de l'Estat, més aviat en un sentit aristocràtic que autocràtic. Igual que cap Estat pre-napoleònic estava tan ben preparat com els Estats democràtics moderns per als horrors de la guerra (i no només des del punt de vista dels mitjans tècnics), cap hauria arribat tampoc a tant en prendre mesures per a la repressió interior i la defensa de la seva existència. És lògic, per tant, que en el període actual de repressió contra el moviment revolucionari del proletariat, la participació dels ciutadans pertanyents a la classe burgesa (o la seva clientela) en la vida política revesteixi nous aspectes. Els partits constitucionals, organitzats de manera que facin sortir de les consultes electorals al poble una resposta favorable al règim capitalista afirmat per la majoria, no són suficients. Cal que la classe sobre la qual reposa l'Estat assisteixi a aquest en les seves funcions segons les noves exigències. El moviment polític conservador i contrarevolucionari s'ha d'organitzar militarment i dur a terme una funció militar en previsió de la guerra civil.

Convé a l'Estat que aquesta organització es constitueixi "**al país**", entre la massa dels ciutadans, perquè d'aquesta manera la funció de repressió es concilia millor amb la defensa desesperada de la il·lusió que pretén que l'Estat sigui el pare de tots els ciutadans, de tots els partits, i de totes les classes. A mesura que el mètode revolucionari guanya terreny en la classe obrera, i que la preparació per a la lluita amb un enquadrament militar, i que l'esperança d'una emancipació per les vies legals, és a dir, amb el consentiment de l'Estat, disminueix en les masses, el Partit de l'ordre està obligat a organitzar-se i a armar-se per defensar-se. Paral·lel a l'Estat, però exposat a les seves protestes més lògiques, aquest partit va "**més ràpid**" que el proletariat per armar-se, s'arma millor i pren l'ofensiva contra algunes posicions ocupades pel seu enemic i que el règim liberal havia tolerat: però no és necessari prendre aquest fenomen pel naixement d'un partit adversari de l'Estat en el cas que volgués apoderar-se d'ell per donar-li unes formes pre-liberals.

Tal és per a nosaltres l'explicació del naixement del feixisme. El feixisme integra el liberalisme burgès en lloc de destruir-lo. Gràcies a l'organització amb la qual envolta la màquina de l'Estat oficial, realitza la doble funció defensiva que necessita la burgesia. Si la pressió revolucionària del proletariat s'accentua, la burgesia haurà probablement d'intensificar al màxim aquestes dues funcions defensives que no són incompatibles, sinó paral·leles. Jutjarà la política democràtica, i fins i tot social-demòcrata, com la més audaç, mentre deixa anar als grups de la contrarevolució contra el proletariat per terroritzar-lo. Però hi ha un altre aspecte de la qüestió que únicament serveix per demostrar com l'antítesi entre feixisme i democràcia parlamentària està desproveïda de tot sentit, com ha pogut demostrar l'activitat electoral del feixisme.

No cal ser un linx per a convertir un partit electoral parlamentari. No cal res més que resoldre el difícil problema de l'elaboració d'un programa "**nou**". Mai el feixisme podrà formular la seva raó de ser en taules programàtiques, ni formar d'elles una consciència exacta, ja que és ell mateix qui produeix un desdoblament del programa i de la consciència de tota una classe, i ja que, si ha de parlar en nom d'una doctrina, hauria de tornar a entrar

en el marc històric del liberalisme tradicional que li ha confiat la càrrega de violar la seva doctrina "**amb caràcter extern**", reservant-se la de predicar com en el passat.

El feixisme no ha sabut definir en el Congrés de Roma i mai sabrà fer-ho (sense que per això renunciï a viure o a complir la seva funció), ja que el secret de la seva constitució es resumeix en la fórmula: l'organització ho és tot, la ideologia no és res, la qual cosa respon dialècticament a la fórmula liberal: la ideologia ho és tot, l'organització no és res.

Després d'haver demostrat sumàriament que la separació entre doctrina i organització caracteritza els partits d'una classe decadent, seria molt interessant provar que la síntesi de la teoria i de l'acció és pròpia dels moviments revolucionaris ascendents, proposició corolària que respon a un criteri rigorosament realista i històric. El que fent acte de fe, condueix a la conclusió que quan es coneix l'adversari i les raons de la seva força, millor del que ell es coneix a si mateix, i que tregui la seva pròpia força d'una consciència clara dels fins que s'esperen, no es pot deixar de vèncer.

EL PROGRAMA FEIXISTA

[de «*Il Comunista*», 27-11-1921]

Al mateix temps que el manifest del partit, el diari feixista ha publicat un article destinat (igual que altres) a defensar el moviment contra l'acusació de no tenir ni programa, ni ideologia, ni doctrina, acusació que se li ha fet per tot arreu. El cap feixista respon a aquest cor de retrets amb certa irritació: Ens demaneu un programa? M'ho demaneu a mi? No us sembla que he refusat formular-lo en el meu discurs de Roma?... I troba una sortida no desproveïda de valor polèmic: els moviments polítics que diuen haver estat defraudats després de l'espera, tenien realment un programa? D'aquí es dedueixen dues coses: primer, que és correcte, perquè els partits burgesos i petitburgesos no tenen un programa mentre que n'esperen un del feixisme; segon, la seva falta de programa no ha de ser atribuïda al feixisme, ja que aquest constitueix un element important per comprendre i definir la seva naturalesa.

El director del diari feixista pretén demostrar que si el feixisme no té taules programàtiques ni cànons doctrinals, és a causa de que revela la tendència més moderna del pensament filosòfic, les teories de la relativitat que, segons ell, haurien fet taula rasa de l'historicisme [és a dir, de la doctrina segons la qual la història obeeix a lleis] per afirmar el valor de l'activisme absolut. Aquest descobriment del Duce deixa camp obert a la burla: després de nombrosos anys, ell no ha fet mai res més que relativisme per intuïció, però ens preguntem qui és el polític que no podria dir el mateix i reivindicar l'etiqueta del "**relativista pràctic**"? És millor revelar que aquesta aplicació del relativisme, l'escepticisme i l'activisme en la política no és nova. És per contra un replegament ideològic molt corrent, el qual s'explica objectivament per les exigències de la defensa de la classe dominant, com ens ensenya el materialisme històric. En l'època de la seva decadència, la burgesia és incapaç de traçar una via (és a dir, no només un esquema de la història, sinó també un conjunt de fórmules d'acció); això és degut al fet que, per tancar la via que altres classes es proposen treure en la seva agressivitat revolucionària, no troba res millor que recórrer a l'escepticisme universal, filosofia característica de les èpoques de decadència. Deixem de banda la doctrina de la relativitat d'Einstein, pel que fa a la física... La seva aplicació en la història del nostre desgraciat planeta no tindria efectes molt sensibles: si es pensa que aquesta doctrina corregeix l'avaluació del temps en funció de la velocitat de la llum, i que el temps emprat per un raig lluminós a recórrer les distàncies més llargues en el nostre globus és inferior a la vintena part d'un segon, es comprèn que la cronologia dels successos terrestres no es veuria afectada de cap manera. Què ens pot importar saber si Mussolini fa relativisme per intuïció des de fa deu anys o bé des de fa deu anys, més la vintena part del segon?

Però les aplicacions del relativisme i de l'activisme filosòfic a la política i a la praxi social són una vella història, i constitueixen un símptoma d'impotència funcional, simplement. L'única aplicació lògica d'aquestes doctrines en la vida social resideix en el

subjectivisme dels individus; sense programes de reforma ni de revolució de la societat, a part de grans organitzacions col·lectives: no queda més que l'acció dels particulars i, com a màxim, grups independents limitats i dotats de la màxima iniciativa.

Dues de les formes més conegudes de revisió del marxisme, el reformisme i el sindicalisme, han estat escèptiques i relativistes, en perfecta lògica amb si mateixes. Bernstein va dir ja molt abans que Mussolini, que el fi no és res, i que l'acció, el moviment, ho és tot. S'intentava mostrar davant el proletariat la visió d'un objectiu final i al mateix temps se li feia veure també una concepció unitària de la classe que implica la lluita en funció d'una orientació única. Es reduïa d'aquesta manera el socialisme a la lluita de grups incoherents, per a fins contingents, amb un ventall il·limitat de mètodes, és a dir, aquest "**immobilisme**" que el Duce invoca avui. És una actitud idèntica la que va donar origen al sindicalisme. La crítica relativista sembla considerar que el sistema que parla a la classe obrera de la unitat del seu moviment en el temps i en l'espai no és més que una antigalla mil vegades refutada i enterrada. Però aquesta crítica que es presenta dia rere dia com a "**nova**" no és més que una repetició insistent i pesada de petits burgesos; s'assembla a l'elegant escepticisme religiós dels últims aristòcrates, els quals, en la vigília de la gran revolució burgesa, no tenien ja la força necessària per lluitar per la conservació de la seva pròpia classe; tant en un cas com en l'altre, aquests són els símptomes de l'agonia.

Per la seva naturalesa, el feixisme no té cap dret a reclamar-se del relativisme. Al contrari, podria dir que representa els últims esforços de la classe dominant actual per donar unes línies de defensa segures i per sostenir el seu dret a la vida de cara als atacs revolucionaris. És un historicisme negatiu, però al capdavall un historicisme.

El feixisme té una organització unitària d'una indiscutible solidesa, l'organització de totes les forces decidides a defensar desesperadament per l'acció de les posicions teoritzades des de fa tant de temps: vet aquí per què apareix no com un partit que aporti un nou programa, sinó com una organització que lluita per un programa que existeix des de molt temps enrere, el del liberalisme burgès. L'agnosticisme pel que fa a l'Estat burgès, sobre el qual el manifest del partit feixista serveix de testimoni, no deu ni pot induir a error. Deduir que per al pensament i el mètode feixistes, la noció de l'Estat no és una "**categoria fixa**", seria fer un joc de paraules desproveït de sentit. El feixisme posa l'Estat i la seva funció en relació amb una nova categoria rica en un absolutisme no menys dogmàtic que cap altre: la Nació. La majúscula que havia engrandit la paraula Estat, el feixisme l'afegeix a la paraula Nació. Com la voluntat i la solidaritat nacionals podrien no ser expressions "**històriques**" i "**democràtiques**", heus aquí el que els filòsofs del feixisme hauran d'explicar. I per això els caldria explicar la presumpta diferència existent entre el seu principi suprem, la Nació, i la real organització actual de l'Estat.

En realitat, el terme de "**Nació**" equival simplement a l'expressió burgesa i democràtica de sobirania popular, sobirania que el liberalisme pretén que es manifesta en l'Estat. El feixisme no és més que l'hereu de les nocions liberals, i el seu recurs a l'imperatiu categòric de la Nació no és sinó una manifestació més de la mentida clàssica consistent a

dissimular la coincidència entre Estat i classe capitalista dominant. Només cal una crítica superficial per demostrar, en primer lloc, que la Nació del manifest feixista és indiscutiblement una "**categoria**" que té en la ideologia un valor tan absolut que aquell que gosi blasfemar contra ella és condemnat al sacrifici expiatori... de la pallissa; i en segon lloc, que aquesta nació no és altra cosa que la burgesia i el règim que ella defensa, és a dir, l'anti-categoria de la revolució proletària.

Molts moviments petitburgesos que prenen actituds pseudo-revolucionàries -i que avui, per molt paradoxal que pugui semblar, convergeixen tots cap al feixisme- s'adornen també amb l'epítet "**nacional**". Seria impossible comprendre com la Nació resideix en el moviment dels voluntaris feixistes abans que en la massa desorganitzada (o organitzada en altres minories) que és el seu enemic natural, si el concepte de Nació no estigués dissimulat pels mateixos elements que ens condueixen a nosaltres marxistes, a establir que l'Estat burgès que diu parlar en nom de tots, és una organització minoritària per l'acció d'una minoria: la burgesia. La vacil·lació de la potent organització dels voluntaris feixistes de cara a l'organització estatal no denota una independència de moviment per la seva banda, sinó únicament l'existència d'una divisió de les funcions d'acord amb les exigències de la conservació burgesa. És precisament per la necessitat que l'Estat guardi el dret de presentar-se com l'expressió democràtica dels interessos de tots, per allò que aquesta milícia de classe ha de necessàriament formar-se fora d'ell; però demostra ser tan poc coherent amb les filosofies de les que fa gala, que en lloc de presentar-se com l'expressió d'una elit, redueix el seu programa a un vague "**nominalisme**", el qual té entre altres la propietat de ser democràtic en el sentit tradicional i vulgar: la Nació.

El relativisme domina en totes les capes burgeses acovardides i resignades a la derrota, a les quals la seva pròpia desorganització prova que el pensament i la dominació burgeses estan en fallida. Però l'organització unitària que agrupa i enquadra a les últimes capacitats de lluita de la burgesia mostra que les forces del passat capaces d'unir-se encara no ho fan sobre la base d'un programa a oferir a la història del demà (cap corrent burgesa, ni tan sols el feixisme, pot fer res semblant), i que només obeeixen a la decisió instintiva d'impedir la realització del programa revolucionari. Si aquest hagués estat batut en el camp teòric, si no hagués pogut refutar les noves i atractives tesis que brillen en els articles del líder feixista, i si la burgesia no preveïés en ell un perill, és a dir, la realitat del demà, el Duce podria llicenciar als seus camises negres i en nom de la filosofia relativista i activista, abolir la disciplina immobiliària a la qual pretén cenyir-los cada vegada més.

4 DE MAIG DE 1937: PLOM, METRALLA I PRESÓ

[De "PROMETEO" n° 145, del 30-5-1937]

PROLETARIS!

El 19 de juliol de 1936 els proletaris de Barcelona, DESPROVISTOS D'ARMES, van controlar l'atac dels regiments de Franco ARMATS FINS LES DENTS.

El 4 de maig de 1937, aquests mateixos proletaris PROVISTOS D'ARMES han deixat sobre les llambordes del carrer un nombre molt més elevat de víctimes de les que es van perdre per conquerir la victòria contra Franco, i ha estat davant el govern antifeixista del qual formen part fins els Anarquistes i els del POUM, ha estat aquest govern antifeixista a través de nombrosos engranatges del seu aparell, el que ha desencadenat la morralla de les forces repressives contra els obrers.

El 19 de juliol de 1936, els proletaris de Barcelona eren una força invencible. La lluita de classe, independent de l'Estat Burgès, va tenir una repercussió en el si dels regiments de l'exèrcit de Franco, on va acabar determinant una independència anàloga i de classe dels soldats contra els seus generals: la vaga va arrencar la molla de seguretat en els fusells i en els canons de l'exèrcit de Franco, podent ser així derrotat.

La història no coneix més que intervals fugissers, en el curs dels quals els organismes del proletariat poden limitar-se a mantenir una posició de simple autonomia cap a l'Estat Capitalista.

Alguns dies després del 19 de juliol, els esdeveniments van arribar a la cruïlla. O bé el proletariat passava a la fase superior de la seva lluita per a la destrucció de l'Estat Burgès o aquest estat tornava a reconstruir les xarxes de la seva opressió sanguinària sobre el proletariat. En aquesta fase de la lluita en la qual ja no és suficient l'instint, convertint-se la consciència en element determinant, els obrers no poden salvar-se i vèncer més que a condició de desenvolupar en tota la seva amplitud, el treball penós madurat en el curs de llargs anys, la feina que havien fet a través de fraccions, per tal de construir el Partit de Classe. L'angoixant tragèdia del proletariat d'Espanya és el preu que aquest ha de pagar a causa de la seva immaduresa per crear el partit de Classe, el cervell que, SOL, pot donar força de vida a tots els membres del seu cos social.

En el curs dels primers dies de la lluita dels organismes autònoms dels obrers, havien crescut des del terreny de classe on el proletariat es trobava i combatia. A la segona fase de la lluita, el dilema es va plantejar en tota la seva terrible significació: o completar, a través de la lluita política contra l'Estat capitalista, els èxits en els òrgans de l'Estat capitalista.

Les classes lluiten amb els mitjans que els vénen imposats per les situacions i el grau de la seva tensió. Davant d'un incendi de classe, el capitalisme ni tan sols podia pensar en aferrar-se als clàssics mètodes de la legalitat. El que l'amenaçava era la independència de la lluita obrera, la seva lluita autònoma potent, amenaçava amb assolir l'altra etapa de la lluita

per la revolució. El que necessitava era tornar a refer les files per recuperar el seu control sobre els explotats. Aquestes files que abans van ser de la magistratura, de la policia, de les presons, en l'extrema situació a Barcelona, es van convertir en Comitès de Milícies, en indústries socialitzades, sindicats gerents dels més importants departaments de l'economia i en les patrulles de vigilància.

Els esdeveniments van tornar a plantejar el dilema que havia conduït al desastre al proletariat d'Itàlia i d'Alemanya. Els obrers conserven, en mans de la seva classe, l'organisme que conquesten amb la lluita contra l'enemic, amb la condició de dirigir-lo contra l'Estat, que és la màquina d'opressió de la burgesia. Els obrers fecunden el seu botxí de demà si no tenen la força per vèncer l'enemic que vol atreure'ls a l'aparell de la seva dominació. La milícia proletària del 19 de juliol és un organisme proletari, la milícia "proletària" de la setmana següent és un òrgan capitalista, apropiat per a la situació del moment. Per tenir èxit en el seu cínic i sanguinari pla, la burgesia va poder recórrer als centristes (PCE), als socialistes, a la CNT, a la FAI i el POUM, que van fer creure als obrers que L'ESTAT canviava DE NATURA PEL FET QUE EL PERSONAL QUE EL GESTIONAVA HAVIA CANVIAT DE COLOR. El capitalisme, transvestint-se sota la bandera roja, s'afanyava de nou a treure l'espasa de la seva repressió, i el 4 de maig ha estat preparat per totes les forces que, el 19 de juliol, li van trencar la columna vertebral de classe al proletariat espanyol. El fill de Noske i de la constitució de Weimar és Hitler; el fill de Giolitti i del control de la producció és Mussolini; el fill dels anarquistes, socialistes, centristes (PCE) i POUM espanyols, de la socialització de la milícia "proletària", és la carnisseria del 4 de maig a Barcelona.

Només el proletariat rus va respondre a la caiguda del tsarisme amb el 20 d'Octubre de 1917, perquè només ell va arribar a construir el partit de classe madurat amb el treball de fracció precedent.

PROLETARIS!

Ha estat sota la direcció d'un govern sostingut pel Front Popular on Franco havia preparat minuciosament el seu atac. Ha estat pel camí d'una conciliació on Barrios tracta de formar, el 19 de juliol un govern únic, que dirigeixi els negocis per al domini del capitalisme, amb un govern únic sota la direcció de Franco i sota la direcció mixta del seu personal de dretes i d'esquerres, fraternalment units. Ha estat la insurrecció obrera de Barcelona, de Madrid, d'Astúries, la qual obliga el capitalisme a desdoblarse al govern, encarregant al republicà i al militar dues funcions íntimament lligades per una complicitat indissoluble.

A tots els llocs on Franco no havia arribat a obtenir la seva victòria immediata, el capitalisme us va cridar als obrers a que el seguíssiu per combatre el feixisme. Cruel trampa que vosaltres heu pagat amb milers de les vostres víctimes. Vosaltres heu cregut en els flautistes del Front Popular i dels seus annexos que, sense lluitar contra el govern republicà i capitalista, controlant-lo sota la seva direcció, vosaltres podíeu aixafar el fill legítim del capitalisme: el feixisme.

I vosaltres, proletaris, heu partit cap als turons de l'Aragó, les muntanyes de Guadarrama i d'Astúries per la victòria de la guerra antifeixista. Un cop més com el 1914, la història ha excavat la terrible, fatal i sanguinària oposició de classe sobre els vostres cossos i les vostres vides. Són els Fronts Militars, una necessitat imposada per les situacions als obrers? No, una necessitat per al capitalisme, per copar-vos i aixafar-vos: el 4 maig 1937 ha provat lluminosament que la necessitat per al proletariat era la de combatre contra el seu enemic republicà amb el mateix objectiu que contra Franco. Els Fronts militars eren els vostres cementiris perquè eren els fronts del capitalisme contra el proletariat. A aquesta guerra, vosaltres no li podíeu oposar més que la divisa del proletariat rus, consistent en actuar per la derrota militar dels dos governs: el de Franco, i l'altre republicà, per transformar la guerra del capitalisme contra el proletariat en guerra civil de la classe obrera que lluita per la destrucció dels dos troncs de l'Estat burgès.

La Fracció Italiana sola, en un aïllament cruel, que havia de temperar l'única solidaritat del corrent de la Lliga dels Comunistes Internacionals de Bèlgica, que va fundar a continuació la "*Fracció Belga de l'esquerra comunista internacional*", aquestes dues corrents soles van llançar l'alarma, mentre que a tot arreu es defensava la necessitat de salvaguardar les "*Conquestes de la revolució*", de derrotar a Franco per combatre millor a Largo Caballero després, de cobrir-se amb els galons de la revolució partint cap als fronts militars. Els esdeveniments de Barcelona han donat una confirmació lúgubre a les nostres posicions primitives, i el Front Popular (en el qual s'han integrat els anarquistes i el POUM) s'ha llançat sobre els obrers insurgents del 4 de maig de 1937 amb una crueltat igual a la de Franco.

Les vicissituds de les batalles militars han estat altres tantes ocasions per al govern republicà per reforçar el seu control sobre els explotats. A falta d'una política conscient i de classe per a la derrota militar, els èxits, com les derrotes militars de l'exèrcit republicà, han estat utilitzats per l'enemic amb l'únic objectiu de massacrar obrers. A Badajoz, Irun, Toledo i Sant Sebastià, la derrota republicana representava el lliurament a Franco per part del Front Popular dels destacaments dels proletaris desarmats, que així podia exterminar, mentre que, de manera automàtica, el govern republicà s'aprofitava de la derrota per consolidar els llaços de la Unió Sagrada sota el pretext que calia un exèrcit centralitzat i disciplinat per vèncer la guerra antifeixista. D'altra banda, la resistència victoriosa de Madrid contra Franco, aportava l'ocasió a Largo Caballero i Companys per a un primer atac del Front Popular que va poder desempallegar-se dels seus servidors d'ahir, el POUM, i preparar l'atac del 4 de maig de 1937. La caiguda de Màlaga va estrènyer novament les sanguinàries files de la Unió Sagrada, sent la victòria militar (dels republicans) de Guadalajara la que obre el període que havia de concloure amb la carnisseria del 4 de maig a Barcelona. A tot arreu es cridava el Pla de la Victòria, havent preparat l'atac del 4 de maig en una atmosfera de borrarxera de guerra antifeixista.

Mentrestant, en tots els països, la guerra del capitalisme contra el proletariat a Espanya alimentava la cruel repressió contra els obrers. Els morts feixistes i antifeixistes d'Espanya portaven a la seva tomba els assassinats a Moscou, els metrallats a Clichy

(França); mentre que evocaven l'hecatombe dels proletaris antifeixistes, els traïdors han impulsat els obrers de Brussel·les a coalitzar-se, a formar un bloc amb el seu capitalisme en les eleccions l'11 d'abril de 1937.

"*Armes per a Espanya*", tal ha estat la consigna central que els obrers de tots els països han escoltat dels seus traïdors i aquestes armes han disparat sobre els obrers de Barcelona! Rússia, que havia enviat les armes per als èxits de la guerra antifeixista ha representat la carcassa capitalista per la massacre recent. A les ordres de Stalin, que va babejar la seva ràbia anticomunista el 5 de març, el PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya - PCE català) de Catalunya va prendre la iniciativa de la massacre. Un cop més, com el 1914, les armes havien de servir al capitalisme perquè els obrers matin els seus germans de classe, en lloc de servir per a la destrucció del règim d'opressió capitalista.

PROLETARIS!

Els obrers de Barcelona han reprès, el 4 de maig de 1937, el camí que havien obert el 19 de juliol, d'on els havia pogut expulsar el capitalisme recolzant-se en el Front Popular i en tots els seus annexos. Han fet vaga a tot arreu, fins i tot allà on els van ser representades pels traïdors com a "*conquestes de la revolució*". Han lluitat contra el govern de Franco. I el govern republicà ha respost amb tanta salvatjada com ho ha fet Franco a Badajoz i Irun, mentre que el govern de Salamanca, de fet no s'ha aprofitat del debilitament del Front d'Aragó per desencadenar un atac militar, perquè va sentir que el seu còmplice d'esquerra feia, admirablement bé, la feina de botxí contra el proletariat.

Extenuat per deu mesos de guerra i de col·laboració amb la burgesia, els artífexs han estat la CNT i la FAI i el POUM, el proletariat de Barcelona ha patit una derrota terrible. Però aquesta derrota és altressí una etapa de la victòria del proletariat, un moment de la seva emancipació, perquè marca el final de totes les ideologies que havien permès al capitalisme salvar el seu règim esquerdat pel gegantí sobresalt proletari del 19 de juliol.

Els proletaris caiguts el 4 de maig no poden ser reivindicats per cap de les organitzacions que, el 19 de juliol, permetent l'extirpació del proletariat del seu terreny de classe, i llançant-lo en el terreny oposat, en el del capitalisme i de l'antifeixisme, va preparar així el 4 de maig de 1937.

Els proletaris caiguts pertanyen al proletariat i únicament a aquest. Aquests proletaris representen les membranes del cervell de la classe obrera mundial i del partit de classe de la revolució comunista.

Els obrers del món sencer s'inclinen sobre els morts i aixequen els cadàvers contra els traïdors: els d'ahir com els d'avui. El proletariat mundial saluda, en Berneri, a un dels seus, i la seva immolació sobre l'ideal anarquista, el seu cadàver, és una protesta contra una escola política que s'ha enfonsat en el curs dels esdeveniments d'Espanya: és sota un govern amb participació anarquista sota el qual ha repetit la política, sobre el cos de Berneri, les gestes de Mussolini sobre el cos de Mateotti.

PROLETARIS!

La massacre de Barcelona és la guia per repressions encara més violentes contra els obrers d'Espanya i de tot el món, però aquest és, a més, el signe anunciador de tempestes socials en altres països. El capitalisme ha hagut de consumir, en només deu mesos, el capital que tenia en reserva per emprar per tal de demolir el proletariat i de desbaratar la feina que aquest realitza per fundar, a través del seu partit de classe, l'arma de la seva emancipació i de la construcció de la societat comunista. Centrisme i anarquisme han arribat a la socialdemocràcia: han arribat, a Espanya, al final de la seva evolució, com la Segona Internacional, que va ser reduïda a l'estat cadàver per la guerra de 1914.

Una batalla internacional i al front capitalista s'ha lliurat a Espanya: la del feixisme i de l'antifeixisme, una batalla que, per haver-se desenvolupat a través de la forma extrema de les armes, revela a més una tensió extrema de les relacions de classe a escala internacional.

Els morts de Barcelona desbrossen el terreny per a la construcció del partit de demà de la classe obrera. Totes les forces polítiques que han cridat els obrers a lluitar per treure la lluita per la revolució des de dins d'una guerra del capitalisme contra el proletariat, sense trencar amb aquesta guerra, ja es troben TOTS en l'altra part de la barricada i, davant els obrers de tot el món s'obre el lluminós horitzó en el qual els morts de Barcelona han escrit amb la seva sang una nova pàgina que s'afegeix a les que van escriure els morts de 1914-1918: la lluita dels obrers és proletària amb la sola condició que es dirigeixi contra el capitalisme i contra el seu estat, servint els interessos de l'enemic si no es dirigeix contra el capitalisme en tot instant; es converteixen en instruments de l'enemic si aquests no es mantenen en oposició constant contra ell, en tots els camps i en tots els organismes que les situacions fan sorgir.

El proletariat mundial lluitarà contra el capitalisme fins i tot quan aquest passi a la repressió contra els seus servidors d'ahir. És la classe obrera i mai el seu enemic, la que està encarregada de passar comptes amb els quals han plasmat i reflectit una fase de la seva evolució, un moment de la lluita per l'emancipació de l'esclavitud del capitalisme.

La batalla internacional del capitalisme contra el proletariat que s'està duent a terme a Espanya obre un nou capítol internacional de la vida de les fraccions (de les oposicions d'esquerra) en tots els països. El proletariat mundial que continua combatent contra els constructors d'internacionals, sap que pot fundar aquests organismes únicament quan les situacions determinen un desgavell de les relacions de classe, obrint així la via per a la revolució comunista. Però el proletariat mundial, al front d'una batalla internacional que anuncia l'esclat de tempestes revolucionàries en altres països, sent que ha arribat el moment de precedir la construcció del primer llaç internacional de les fraccions de l'esquerra comunista.

¡PROLETARIS DE TOTS ELS PAÏSOS!

La vostra classe és invencible, representa el motor de l'evolució històrica; els esdeveniments d'Espanya ho proven ja que és només ella la que ha format el correu dels esdeveniments que han commocionat el món sencer.

No és la derrota el que us pot desmoralitzar: d'aquesta derrota traureu els ensenyaments per a la victòria de demà.

Sobre les vostres bases de classe reconstruireu la vostra unitat més enllà de les fronteres i contra totes les mistificacions de l'enemic capitalista!

Contra les temptatives de compromisos per acabar la guerra en la "pau social" de l'explotació capitalista, responeu amb la confraternització dels explotats dels dos exèrcits, per la lluita simultània contra el capitalisme!

Alçant-se per la lluita revolucionària a tots els països!

Visca els proletaris de Barcelona, que han escrit, amb la seva sang, una nova pàgina del llibre de la Revolució Comunista!

Endavant, per la reconstrucció del Bureau Internacional de les fraccions d'esquerra en tots els països!

Aixequem l'estendard de la revolució comunista, que els botxins feixistes i antifeixistes són incapaços de destruir. Els proletaris cauen a tots els països per transmetre l'estendard de la revolució als seus germans que continuen la lluita. El capitalisme ha trinxat, ha tallat, centenars de mans que el portaven a Barcelona!

Siguem dignes dels nostres germans caiguts!

Visca la revolució comunista al món!

(Les Fraccions Belga i Italiana de l'Esquerra Comunista Internacional)

AUSCHWITZ O LA GRAN COARTADA

[de "Programme Communiste", n°11, abril-juny de 1960]

La premsa d'esquerra acaba de mostrar de nou que el racisme, i essencialment l'antisemitisme, constitueix una mena de Gran Coartada de l'antifeixisme: és la seva bandera preferida i al mateix temps el seu últim refugi en la discussió. Qui es resisteix a l'evocació dels camps d'extermini i dels forns crematoris? Qui no s'inclina davant sis milions de jueus assassinats? Qui no tremola davant el sadisme dels nazis? Per tant aquesta és una de les més escandaloses mistificacions de l'antifeixisme, i nosaltres hem de desmuntar-la.

Un recent informe de l'MRAP³ atribueix al nazisme la responsabilitat de la mort de 50 milions d'éssers humans entre ells 6 milions de jueus. Aquesta posició, que identifica el "feixisme-creador-de-guerres" que diuen els suposats comunistes, és una posició típicament burgesa. Refusant veure en el capitalisme mateix la causa de les crisis i dels cataclismes que devasta periòdicament el món, els ideòlegs burgesos i reformistes han pretès sempre explicar-los per la maldat d'uns o altres. Es veu aquí la identitat fonamental de les ideologies (si es gosa dir) feixistes i antifeixistes: les dues proclamen que són els pensaments, les idees, les voluntats dels grups humans i socials les que determinen els fenòmens socials. Contra aquestes ideologies, que nosaltres anomenem burgeses perquè són ideologies en defensa del capitalisme, contra tots aquests "idealistes" passats, presents i futurs, el marxisme ha demostrat que són per contra els moviments socials que determinen els moviments d'ideologies. Aquesta és la base mateixa del marxisme, i per retre comptes en aquest punt els nostres pretesos marxistes han renegat prou per veure que a casa tot passa en la idea: el colonialisme, l'imperialisme, el capitalisme mateix, no són més que estats mentals. I de cop tots els mals que pateix la humanitat són deguts a mals factors: factors de misèria, factors d'opressió, factors de guerra, etc. El marxisme ha demostrat que per contra la misèria, l'opressió, les guerres i les destruccions, lluny de ser anomalies degudes a voluntats deliberades i malèfiques, formen part del funcionament "normal" del capitalisme. Cosa que s'aplica en particular a les guerres de l'època imperialista. I hi ha un punt que desenvoluparem una mica més, a causa de la importància que representa per al nostre subjecte: és el de la destrucció.

Fins i tot ara que els nostres burgesos o reformistes reconeixen que les guerres imperialistes són degudes a conflictes d'interessos, es guarden molt bé d'altra banda de comprendre el capitalisme. Es deu a la seva incomprensió del sentit de la destrucció. Per a ells, l'objectiu de la guerra és la Victòria, i les destruccions d'homes i d'instal·lacions provocades al territori de l'adversari no són més que mitjans per arribar a aquest objectiu. A tal punt que els innocents preveuen guerres fetes a força de somnífers! Nosaltres hem demostrat que per contra la destrucció és l'objectiu principal de la guerra. Les rivalitats imperialistes que són la causa immediata de les guerres, no són elles mateixes sinó la

³ Moviment contra el Racisme, l'Antisemitisme i per la Pau.

conseqüència de la superproducció sempre creixent. La producció capitalista està en efecte, obligada a accelerar-se a causa de la caiguda de la taxa de benefici i de la crisi nascuda de la necessitat d'augmentar sense parar la producció i de la impossibilitat de vendre els seus productes. La guerra és la solució capitalista de la crisi; la destrucció massiva d'instal·lacions, de mitjans de producció i de productes permet a la producció recuperar-se, i la destrucció massiva d'homes remeia la "sobre-població" periòdica que va de la mà amb la sobreproducció. Cal ser un il·luminat petit burgès per creure que els conflictes imperialistes podran arreglar-se tots també, bé a les cartes o al voltant d'una taula rodona i que aquestes enormes destruccions i la mort de desenes de milions d'homes no són degudes més que a l'obstinació d'uns, la maldat dels altres i la cobdícia dels últims.

Ja el 1844, Marx retreia als economistes burgesos el considerar la cobdícia com innata en lloc d'explicar-la, i mostrava per què els cobdiciosos estaven obligats a ser més cobdiciosos. És també des de 1844 que el marxisme ha mostrat quines eren les causes de la "superpoblació". "*La demanda d'homes regula necessàriament la producció d'homes, com qualsevol altra mercaderia. Si l'oferta sobrepasa en molt a la demanda una part dels treballadors cau en la mendicitat i mor de fam*" escriu Marx. I Engels: "*No hi ha superpoblació més que allà on hi ha massa forces productives en general*" i "...*(ho hem vist) que la propietat privada ha fet de l'home una mercaderia on la producció no depèn més que de la demanda, que la competència ha degollat i degolla també cada dia milions d'homes...*"⁴. L'última guerra imperialista, lluny de desmentir el marxisme i de justificar la seva "posada al dia" ha confirmat l'exactitud de les nostres explicacions.

Calia aclarir aquests punts abans d'ocupar-nos de l'extermini dels jueus. El qual, en efecte, ha tingut lloc no en qualsevol moment, sinó en plena crisi i guerra imperialista. És doncs en l'interior d'aquesta gegantina empresa de destrucció on cal explicar-ho. El problema es troba de fet aclarit, no hem d'explicar més el "nihilisme destructor" dels nazis, però sí per què la destrucció s'ha concentrat en part sobre els jueus. Sobre aquest punt, també, nazis i antifeixistes estan d'acord: és el racisme, l'odi als jueus, és una "passió", lliure i ferotge, el que ha causat la mort dels jueus. Però nosaltres, marxistes, sabem que no hi ha passions socials lliures, que res està més determinat que els grans moviments d'odi col·lectiu. Veiem que l'estudi de l'antisemitisme de l'època imperialista no fa més que il·lustrar aquesta veritat.

És intencionadament que diem: l'antisemitisme de l'època imperialista, ja que si els idealistes de tots els pelatges, des dels nazis als teòrics "jueus", consideren que l'odi als jueus és el mateix en tots els temps i en tots els llocs, nosaltres sabem que no és així. L'antisemitisme de l'època actual és totalment diferent al de l'època feudal⁵. No podem

⁴ Cites extretes dels manuscrits de 1844.

⁵ El comerç, i sobretot el comerç de la plata, era estrany a l'esquema fonamental de la societat feudal, i requeia sobre gent de fora d'aquesta societat, generalment jueus. L'ostracisme que els colpejava traduïa la temptativa del feudalisme de mantenir aquestes activitats al marge de la societat. Però el comerç i la usura eren les formes primàries del capital: l'odi als jueus condensava de forma mistificada i inadequada la resistència que les classes de la societat feudal, del pagès al gentilhome pobre passant per l'artesà i el clergat, s'oposaven al desenvolupament irresistible del mercantilisme que dissolia el seu ordre social. Fins i

desenvolupar aquí la història dels jueus, que el marxisme ha explicat totalment. Sabem per què la societat ha mantingut els jueus com a tals; sabem que si les burgesies fortes, les que han pogut fer aviat la seva revolució política (Anglaterra, Estats Units, França), han assimilat gairebé totalment als seus jueus, les burgesies febles no han pogut fer-ho. No hem d'explicar aquí la supervivència dels "jueus", però sí l'antisemitisme de l'època imperialista. I no serà difícil d'explicar si, en lloc de ocupar-nos de la naturalesa dels jueus o dels semites, considerem el seu lloc en la societat.

Després de la seva història anterior, els jueus es troben avui essencialment en la mitjana i petita burgesia. Llavors aquesta classe està condemnada per l'avanç irresistible de la concentració del capital. Això és el que ens explica que ella estigui en l'origen de l'antisemitisme, que no és, com ha dit Engels, "*res més que una reacció de les capes socials feudals, condemnades a desaparèixer, contra la societat moderna que es compon essencialment de capitalistes i de treballadors. No serveix, doncs, més que a fins reaccionaris sota un vel pretesament socialista*".

L'Alemanya d'entre-guerres ens mostra aquesta situació en un estat particularment agut. Afeblit per la guerra, el brot revolucionari de 1918-1928, sempre amenaçat per la lluita del proletariat, el capitalisme alemany pateix profundament la crisi mundial de post-guerra. Ara que les burgesies victorioses més fortes (Estats Units, Gran Bretanya, França), resulten relativament poc danyades, i remunten fàcilment la crisi de "readaptació de l'economia a la pau", el capitalisme alemany cau en un complet marasme. I són possiblement els petits i mitjans burgesos els que més la pateixen, com en totes les crisis que condueixen a la proletarització de les classes mitjanes i a una concentració creixent del capital mitjançant l'eliminació d'una part de les petites i mitjanes empreses. Però aquí la situació era tal que els petits burgesos arruïnats, en fallida, embargats, en liquidació, no podien ni tan sols caure en el proletariat, ell mateix durament tocat per l'atur (7 milions d'aturats al paroxisme de la crisi): queien, doncs, directament a l'estat de captaires condemnats a morir de fam després de l'esgotament de les seves reserves. És en reacció a aquesta terrible amenaça que la petita burgesia ha "inventat" l'antisemitisme. No tant, com diuen els metafísics, per explicar els mals que la colpejaven, com per intentar conservar-se concentrant-los en un dels seus grups. A l'horrible pressió econòmica, a l'amenaça de destrucció difusa que creava l'existència incerta de cadascun dels seus membres, la petita burgesia va preferir sacrificar una de les seves parts, esperant així salvar i assegurar l'existència de les altres. L'antisemitisme no prové doncs, d'un "pla maquiavèlic" d'"idees perverses": resulta directament de la pressió econòmica. L'odi als jueus, lluny de ser la raó a priori de la seva destrucció, no és més que l'expressió d'aquest desig de delimitar i concentrar -hi la destrucció.

De vegades fins i tot els obrers cauen en el racisme. És quan estan amenaçats per l'atur massiu, intenten concentrar-lo sobre certs grups: italians, polonesos o altres "metecs", "moros", negres, etc. Però en el proletariat aquests fets no tenen lloc més que en els pitjors

tot després de la introducció del capitalisme productiu i de la gran indústria, la tradició "popular" petit burgesa ha continuat identificant freqüentment el Jueu i el Capital.

moments de desmoralització, i no duren. Des que entra en lluita, el proletariat veu clara i concretament on està l'enemic: és una classe homogènia que té una perspectiva i una missió històrica.

La petita burgesia, per contra, és una classe condemnada. I de cop està condemnada també a no poder entendre res, ha estat incapaç de lluitar: no pot més que debatre's cegament en la presa que la tritura. El racisme no és una aberració de l'esperit: és i serà la reacció petit burgesa a la pressió del gran capital. L'elecció de la "raça", és a dir, del grup sobre el qual intentar concentrar la destrucció, depèn evidentment de les circumstàncies. A Alemanya, els jueus complien les "condicions requerides" i eren només ells els que les complien: eren gairebé exclusivament petit burgesos, i, en aquesta petita burgesia, l'únic grup prou identificable. És per això que la petita burgesia podia canalitzar la catàstrofe sobre ells.

Era en efecte necessari que la identificació no presentés dificultat: calia poder definir exactament qui seria destruït i qui seria perdonat. D'aquí la decepció dels avis batejats que, en contradicció flagrant amb les teories de la raça i de la sang, bastava per demostrar la incoherència. Però també hi havia lògica! El demòcrata que s'accontenta amb demostrar l'absurd i la ignomínia del racisme dóna de costat, com és habitual, a la qüestió.

Fustigada pel capital, la petita burgesia alemanya, ha llançat, doncs, els jueus als llops per mitigar el seu arrossegament i salvar-se. Naturalment, no de manera conscient, però era aquest el sentit del seu odi als jueus i de la satisfacció que li produeix el tancament i el pillatge dels negocis jueus. Es podria dir que el gran capital, per la seva banda, estava encantat de la seva sort: podia liquidar una part de la petita burgesia d'acord amb la petita burgesia; millor, és la petita burgesia mateixa la que s'encarrega d'aquesta liquidació. Però aquesta manera "personalitzada" de presentar al capital no és més que una mala imatge: el capitalisme no sap el que fa, no més que la petita burgesia. El sobtat constrenyiment econòmic immediat segueix passivament les línies de menor resistència.

No hem parlat del proletariat alemany. És perquè no ha intervingut directament en aquest assumpte. Havia estat batut i, ben entès, la liquidació dels jueus no va poder ser realitzada més que després del seu abatiment.

Però les forces socials que van conduir a aquesta liquidació existien abans de la derrota del proletariat. Aquesta només s'ha pogut "fer" deixant les mans lliures al capitalisme.

És llavors quan comença la liquidació econòmica dels jueus: expropiació en totes les seves formes, evicció de les professions liberals, de l'Administració, etc. A poc a poc, els jueus van ser privats de tot mitjà d'existència, vivien de les reserves que havien pogut salvar. Durant tot aquest període que va fins a la vigília de la guerra, la política dels nazis contra els jueus té dues paraules: Juden Raus! Jueus fora! Es busca per tots els mitjans afavorir l'emigració dels jueus amb els que no sabia què fer, si els jueus per la seva banda no podien més que anar-se'n d'Alemanya, ningú volia deixar-los entrar. I això no és estrany, ningú podia deixar-los entrar: no hi havia cap país capaç d'absorbir i fer viure alguns milions de

petits burgesos arruïnats. Només una petita part dels jueus va poder marxar. La major part es va quedar, malgrat ells i malgrat els nazis. Suspensa en l'aire la seva sort.

La guerra imperialista va agreujar la seva situació alhora quantitativa i qualitativament. Quantitativament, perquè el capitalisme alemany, obligat a reduir la petita burgesia per concentrar a les seves mans el capital europeu, va estendre la liquidació dels jueus a tot Europa Central. L'antisemitisme havia fet les seves proves; no tenia més que continuar. Això respon d'entrada a l'antisemitisme indígena de l'Europa Central, encara que fos més complex (una horrible barreja d'antisemitisme feudal i petit burgès, en un anàlisi en el qual no podem entrar aquí).

Al mateix temps la situació es va agreujar qualitativament. Les condicions de vida s'havien tornat molt dures per la guerra; les reserves dels jueus s'acabaven; estaven condemnats a morir de fam en poc temps.

En època "normal", el capitalisme pot deixar rebentar sols els homes que llança del procés de producció. Però li era impossible en plena guerra i per a milions d'homes: tal "desordre" ho havia paralytitzat tot. És precís que el capitalisme organitzi la seva mort.

D'altra banda, no els va matar de seguida. Per començar, els va retirar de la circulació, els va reagrupar, els va concentrar. Els va fer treballar subalimentant-los, és a dir sobre-exploitant-los a mort. Matar un home a la feina és un vell mètode del capital. Marx escrivia el 1844: "Per ser lliurada amb èxit, la lluita industrial exigeix nombrosos exèrcits que es puguin concentrar en un punt i delmar copiosament". Cal que aquesta gent subvingui en la frescor de la seva vida, mentre viuen, i als quals se'ls deixa morir tot seguit. I que ells produeixin plusvàlua també en el temps que siguin capaços. Ja que el capitalisme no pot executar als homes que ha condemnat, treu profit fins i tot d'aquesta posada en escena de la mort.

Però l'home és avar. Fins i tot reduïts a l'estat d'esquelets, no deixen d'estar vius. Cal massacrar als que no puguin treballar més, perquè d'ells no es té necessitat perquè els avatars de la guerra tornen la seva força de treball inutilitzable.

El capitalisme alemany es va resignar malament d'altra banda a l'assassinat pur i simple. No certament per humanitarisme, sinó perquè no li reportava res. És així com va néixer la missió de Joel Brand, de la qual parlarem perquè fa llum sobre la responsabilitat del capitalisme mundial⁶. Joel Brand era un dels dirigents d'una organització semiclandestina dels jueus hongaresos. Aquesta organització buscava salvar els jueus per tots els mitjans: amagatalls, emigració clandestina, i també corrupció de les SS. Les S.S. dels Comandos jueus (Juden-Kommando) toleraven aquestes organitzacions a les que intentaven més o menys utilitzar com a "auxiliars" per a les operacions de batudes i selecció.

A l'abril de 1944, Joel Brand va ser convocat al Juden-Kommando de Budapest per trobar-se amb Eichmann, que era el cap de la secció jueva de les SS. I Eichmann, amb l'acord de Himmler, li encarrega la següent missió: anar a l'ambaixada anglo-americana per negociar la venda d'un milió de jueus. Les SS demanaven a canvi 10.000 camions, però estaven oberts a totes les negociacions, tant sobre la naturalesa com sobre la quantitat de les

⁶ Veure: Historia de Joel Brand d'Alex Weissberg: Edicions de Seuil.

mercaderies. Proposaven, a més, l'alliberament de 100.000 jueus des de l'acceptació de l'acord, per mostrar la seva bona fe. Era un negoci seriós.

¡Malauradament, si l'oferta existia, no hi havia demanda! No només els jueus, sinó també les SS s'havien deixat enganxar per la propaganda humanitària dels aliats! Els Aliats no volien aquest milió de jueus! Ni per 10.000 camions, ni per 5.000, ni per res!

No podem entrar en el detall dels contratemps de Joel Brand. Parteix cap a Turquia i es debat a les presons angleses del Pròxim Orient. Els Aliats refusen "prendre's aquest negoci seriosament", fent tot el possible per ofegar-lo i desacreditar-lo. Finalment Joel Brand troba al Caire a Lord Mayne, ministre d'Estat britànic per al Pròxim Orient. Li suplica obtenir almenys un acord mutu; que podria abandonar després: això seria sempre 100.000 vides salvades:

"-I quina seria la suma total?

- Eichmann parla d'un milió.

- Com s'imagina vostè una cosa semblant Mr Brand? Què faria jo amb un milió de jueus? On els ficaria? Qui els acolliria?

*- Si la Terra no té lloc per a nosaltres, només ens queda deixar-nos exterminar, diu Joel Brand desesperat."*⁷

Les SS han estat més lentes de comprensió: ells creien en els ideals d'Occident! Després del fracàs de la missió de Joel Brand i enmig de l'extermini, van intentar encara vendre els jueus al Joint⁸, fent fins i tot una "entrega a compte" de 1.700 jueus a Suïssa. Però a part d'ells ningú volia concloure aquest negoci.

Joel Brand ho havia comprès, o gairebé. Havia comprès on estava la situació, però no per què hi era. No era la Terra la que no tenia lloc, sinó la societat capitalista. I això, no perquè fossin jueus, sinó perquè eren rebutjats del procés de producció, inútils a la producció.

Lord Mayne va ser assassinat per dos terroristes jueus, i J. Brand va saber més tard que s'havia compadit freqüentment del destí tràgic dels jueus. "La seva política li va ser dictada per l'Administració inhumana de Londres". Però Brand no comprèn que aquesta Administració no és més que l'administració del capital i que és el capital el que és inhumà. I el capital no sabia què fer amb aquesta gent. Fins i tot no sabia què fer amb els estranys supervivents, aquestes "persones desplaçades" que no sabia on col·locar.

Els jueus supervivents han aconseguit finalment fer-se un lloc. Per la força, i aprofitant la conjuntura internacional, l'Estat d'Israel ha estat format. Però fins i tot això no ha estat possible més que "desplaçant" altres poblacions: els centenars de milers de refugiats àrabs arrossegueu doncs la seva existència inútil (per al capital!) en els camps d'allotjament.

Hem vist com el capitalisme ha condemnat a milions d'homes a morir quan els rebutja la producció. Hem vist com els ha massacrats extraient tota la plusvàlua possible. Ens queda per veure com els explota fins i tot després de morts.

Són en principi els imperialistes del camp aliat els que se serveixen d'ells per justificar

⁷ A Historia de Joel Brand. Op.Cit.

⁸ Joint Jewish Comitee, Organització de Jueus Americans.

la seva guerra i justificar després de la seva victòria el tracte infame infligit al poble alemany. Com es va precipitar sobre els camps i els cadàvers, passejant per tot arreu horribles fotos i clamant: veureu que porcs són aquests boches!⁹ Com teníem raó al combatre'ls! I com tenim raó ara fent-los passar necessitats! Quan es pensa en els crims innumbrables de l'imperialisme; quan es pensa, per exemple, que en el mateix moment (1945) en què el nostre Thorez cantava la seva victòria sobre el feixisme, 45.000 algerians (provocadors feixistes!) queien sota els cops de la repressió; quan es pensa que és el capitalisme mundial el responsable de les massacres, l'innoble cinisme d'aquesta satisfacció hipòcrita dona veritablement nàusees.

Alhora tots els nostres bons demòcrates antifeixistes es llancen sobre els cadàvers dels jueus. I després els agiten sota el nas del proletariat. Per fer-li sentir la infàmia del capitalisme? No, al contrari; per fer-li apreciar per contrast la veritable democràcia; el veritable progrés, el benestar que tenen en la societat capitalista. Els horrors de la mort capitalista han de fer oblidar al proletariat els horrors de la vida capitalista i el fet que estan indissolublement lligats. Les experiències dels metges de les SS han de fer oblidar que el capitalisme experimenta en massa productes cancerígens, els efectes de l'alcoholisme sobre l'herència, la radioactivitat de les bombes "democràtiques". Si es mostren les pantalles de pell humana, és per fer oblidar que el capitalisme ha transformat l'home viu en una pantalla. Les muntanyes de cabells, les dents d'or, el cos de l'home mort convertit en mercaderia han de fer oblidar que el capitalisme ha fet l'home viu una mercaderia. És el treball, la vida mateixa de l'home el que el capitalisme ha transformat en mercaderia. Aquesta és la font de tots els mals. Utilitzar els cadàvers de les víctimes del capital per intentar amagar la veritat, servir-se dels cadàvers per a la protecció del capital és sense cap mena de dubte la més infame forma d'exploitar-los fins al final.

⁹ NDR: Forma despectiva francesa de referir-se als alemanys.

RECORDANT LA COMUNA DE VARSÒVIA (1944)

[de "Il Programma Comunista", nn. 23-1953 y 1-1954]

La quarta repartició de Polònia (les precedents van tenir lloc per obra de Rússia, Àustria i Prússia respectivament el 5 d'agost de 1772, el 4 d'abril 1793 i el 24 d'octubre de 1795) va ser sancionada per l'Alemanya hitleriana i la Rússia estalinista amb el pacte de no agressió rus-alemany del 23 d'agost de 1939. Operant en concordança amb els exèrcits nazis, ja patrons de la meitat del territori polonès, les tropes soviètiques van atacar i van envair des de l'est Polònia el 17 de setembre de 1939. La partició es convertia així un fet històric. Aplicant altres clàusules del Pacte Ribbentrop-Molotov, les tropes russes ocupaven també Bucovina, Bessaràbia i els estats bàltics.

El pacte russo-alemany que la historiografia àulica del Cremlin ha intentat, a partir de 1941, presentar com un expedient maquiavèlic operat per guanyar temps, no va ser limitat a la sistematització territorial de la presa de guerra. Basant-se en ell van ser acordats els acords comercials, pels quals Rússia va proveir a Alemanya de fortes quantitats de petroli, carbó, cotó i minerals necessaris per a l'alimentació de la producció de guerra nazi. França, Bèlgica, Holanda, Noruega, Iugoslàvia, Grècia, successivament plegades i submises a la dominació nazi, ho van ser també per les ajudes materials ofertes per Rússia al govern de Hitler. Bé és veritat que avui el govern de Moscou es presenta com el protector patern de la independència d'aquestes nacions contra l'imperialisme americà i cada vegada que al parlament francès es posa en escena el rearmament alemany en l'àmbit de la CED (Comunitat Europea de defensa), estalinistes i gaullistes reclamen la validesa del Pacte franco-rus signat al Cremlin per Bidault i el general de Gaulle en el nadal del 1944. Però el fet inopugnable es manté: des de setembre de 1939 a juny de 1941, la coalició Alemanya-Rússia de mutu acord es va repartir Europa, reservant només a si mateixa el dret a la independència nacional.

D'aquesta opinió no van ser les burgesies nacionals desposseïdes i les nacionalitats proscrites i oprimides pels invasors. La reacció a l'ocupació havia d'efectuar-se de totes maneres en la forma i en les maneres típiques de la classe burgesa, imposades per l'exigència de la dominació de classe. D'una banda es va treballar en constituir governs de palla, els anomenats governs "*quisling*", voluntàriament subjectes a la voluntat de les autoritats militars ocupants; per l'altre costat es va utilitzar astutament la desesperació i la revolta dels estrats inferiors de les poblacions, de les classes treballadores famolenques i dessagnades per una guerra ferotge, als fins de la resistència nacional i nacionalista contra l'invasor. Les burgesies europees, calculant que una pau dictada per la coalició russo-alemanya era una eventualitat improbable, per la qual cosa era urgent predisposar les condicions d'una futura inserció seva en la coalició oposada Estats Units-Imperi Britànic, van implantar audaçment un perillós doble joc; però es van guardar bé d'endossar-se el paper més pesat i sanguinari que va ser reservat a les classes treballadores, atrapades en les insídies pseudo-populars del

partisanisme. La repressió de les potències ocupants es va desenfrenar amb crueltat mortal. Aliats en la guerra, socis en l'explotació econòmica de les terres ocupades, Alemanya i Rússia, més enllà de les preteses diferències ideològiques, van conduir amb molta concòrdia la despietada repressió de la resistència nacional polonesa i seguidament van destrossar la insurrecció proletària de Varsòvia.

Si els Estats majors rus i alemany havien procedit, al setembre de 1939, a ocupar i repartir Polònia, segons un pla preestablert, les policies d'Estat no van funcionar amb menys acord. Al març de 1940, funcionaris de la Gestapo (la famosa policia política nazi que més tard Moscou acusaria dels pitjors delictes i faria jutjar severament en els processos de Nuremberg) es van trobar amb una delegació de la NKVD (la policia especial de Beria) per acordar un pla de repressió comú dirigit a aixafar les organitzacions clandestines poloneses. Els estalinians, que després de la ruptura del pacte russo-alemany havien de crear al voltant seu una meravellosa mitologia partisana, es van mantenir absolutament tranquils durant l'ocupació russo-alemanya de Polònia. Un llibre sobre la resistència polonesa, recentment aparegut "*l'Histoire d'une armée secreta*" (la Història d'un exèrcit secret) de Bor-Komorowski, ens ensenya que sobre 168 publicacions antinazis a Polònia, només al novembre de 1941, és a dir a 5 mesos de l'explosió de la guerra entre els exaliats Rússia i Alemanya i a vint mesos de l'ocupació alemanya, va aparèixer un fullet clandestí estalinista. L'escriptor del llibre, un polonès refugiat a França, ha de ser del grat dels ministeris de l'Exterior occidentals, però això no treu que tot el que diu sobre la posició dels estalinistes polonesos en l'època de l'ocupació russa de Polònia correspongui a la veritat. Acceptant l'ocupació russa de Polònia oriental els estalinians no podien oposar-se a l'annexió de la part occidental d'aquesta que els alemanys havien efectuat d'acord amb els russos.

Els resultats de la col·laboració entre Gestapo i NKVD es van veure en la cruenta campanya antisemita que va culminar en la destrucció del *gueto* (barri jueu) de Varsòvia comesa pels nazis, i en la massacre de *Katyn* que va costar la vida a milers d'oficials polonesos, que els gendarmes de la NKVD van suprimir en una colossal execució en massa.

Cadascú en la seva zona d'ocupació, i en vistes a un objectiu comú, els ocupants russos i alemanys es van proposar desempallegar-se de tal manera l'enemic intern: el judaisme i el nacionalisme militarista polonès. El 1944, malgrat l'estat de guerra, els exaliats van haver de conduir, per sobre del front, una terrible i sagnant operació de neteja de la Comuna de Varsòvia insurreccionada contra l'ocupant alemany, repetint així els nefastos de la política dels prussians i dels francesos federats contra la Comuna de París del 1871, malgrat l'armistici, tot i la vergonya de Sedan.

El Cremlin, des d'abril de 1943, quan el govern nazi va anunciar el descobriment de milers de cadàvers d'oficials polonesos a les fosses comunes descobertes en els boscos de Katyn, situada a la Polònia oriental ocupada pels russos fins al juny de 1941, i va acusar a la NKVD d'haver perpetrat l'horrible massacre, des de llavors el Cremlin va respondre furiosament negant la tremenda acusació. Però com pot negar que la supressió en massa dels jueus, almenys en els primers temps, va ser portada a terme per la Gestapo alemanya amb la

complicitat tàcita de les autoritats militars russes? En aquella època, Rússia i Alemanya eren aliades: dominaven juntes sobre Polònia: desenvolupaven sobre el pla internacional una política comuna, o convergent.

Si els estralls de Katyn van ser una fastigosa matança de pobres cristos inermes i lligats, conduïts a la vora de les fosses comunes i precipitats amb un tret al clatell, la destrucció del gueto de Varsòvia que va costar la vida a 400.000 jueus d'ambdós sexes i de totes les edats va tenir lloc al si d'una furiosa lluita als carrers, als soterranis, a les clavegueres. Va ser una guerra atroç entre gendarmes transformats per ràbia en feres antropòfagues i combatents llançats per desesperació a un suïcidi assedegat de sang i de venjança.

La massacre sistemàtica dels jueus va començar des de l'inici de l'ocupació alemanya. Els nazis van procedir sobretot a eliminar les comunitats jueves de les ciutats menys importants transferint-les en massa als grans centres habitats. A conseqüència d'això, al principi de 1942, el gueto de Varsòvia comptava 400.000 persones, homes, dones i nens, que vivien en espantoses condicions per l'amuntegament i la misèria. Les autoritats alemanyes concedien 4 lliures i mitja de pa per persona al mes. S'obtenia així la supressió per fam de milers de persones mantenint les armes en les fundes. 130.000 jueus presos del gueto de Lublín van desaparèixer en el camp de concentració de Belzec, morts a la cambra de gas. Durant els mesos de juliol i agost els estralls van continuar: els jueus conduïts als camps de Belzec, Sobibor, Treblinka, rebien l'ordre de despullar-se completament, se'ls introduïa a les cambres de gas, enterrats a les fosses comunes excavades amb mitjans mecànics en l'espessor dels boscos. Les notícies esgarrifoses dels estralls arribaven al gueto de Varsòvia ensenyant als habitants la cruel sort que els esperava. Estaven presos en un parany: no existia una altra possibilitat més que escollir entre la mort a les cambres de gas o la mort en combat. La nit del 19 d'abril de 1943, una companyia de SS va penetrar al gueto, però es va veure rebuda per un nodrit foc de fusells i metralleres. Segurs de ser assassinats si eren presos presoners, els jueus havien decidit morir amb les armes al puny. Es van defensar amb furios heroisme desafiant durant set dies, des del dilluns de Pasqua a dissabte, el foc mortífer dels canons apuntant a una distància propera a les cases del gueto, els incendis provocats per sapadors, les bombes lacrimògenes. A finals de maig l'última casa va ser destruïda i l'últim jueu mort.

La propaganda dirigida des de Moscou ha aixecat en ocasió de l'execució dels cònjuges Rosemberg, de nacionalitat israeliana, ferotges atacs al govern americà acusant-lo de fomentar l'antisemitisme. L'odi de raça, especialment contra els negres, taca d'infàmia a la burgesia americana. Però és de tota manera veritat, que la campanya d'extermini conduïda pels nazis contra els jueus polonesos va ser iniciada en l'època en la qual els russos ocupaven en condomini Polònia i la Gestapo consultava a la NKVD. La santa aliança estalinista-nazi experimentada contra els jueus i els nacionalistes revoltosos, va haver-se de reprendre,

malgrat l'estat de guerra entre Rússia i Alemanya, contra el proletariat de Varsòvia, insurteix heroicament contra les carnisseries hitlerianes.

La *Comuna de Varsòvia* de l'agost de 1944 va representar, en la bestial carnisseries de pobles-ramat que va ser la segona guerra mundial, l'únic exemple d'heroisme col·lectiu. De fet no va ser l'enfrontament triturador de monstres mecànics arrossegant-se darrere de multituds atontades i passives que va caracteritzar les batalles dels exèrcits: va ser l'heroica bogeria de la lluita d'homes armats d'ampolles incendiàries i de bombes de mà contra les columnes motoritzades de la Wehrmacht, d'una Wehrmacht enfurismada per la victoriosa ofensiva del mariscal Rokossovski, les tropes, avançant des de juny sobre un front de 400 quilòmetres havien arribat el 28 de juliol a les portes de Varsòvia, en el mateix moment que els anglo-americans s'allargaven cap apuntant a Normandia. Tant més infame havia de ser el comportament dels russos, enfront de la insurrecció proletària que va explotar a Varsòvia l'1 d'agost, més vergonyós si és possible que el dels nazis, els quals van poder ofegar en la sang, i quanta sang!, la revolta, només per efecte de la decisió de Moscou de bloquejar l'avanç de Rokossovski.

Es repeteix l'accelerada associació de l'època de les entrevistes entre Gestapo i NKVD. La lluita dins de Varsòvia assumeix aspectes terribles. Revoltosos portant uniformes de SS presos en un dipòsit conquistat assalten per sorpresa les tropes nazis, capturen mitjans blindats. Els alemanys usen tancs "Tigre", canonegen, incendien barris sencers cremant vius als habitants, obliguen a homes, dones i nens a baixar als soterranis i allí els exterminen a cop de granada. Però perden els dipòsits del correu central, de l'establiment del gas, de l'estació de filtratge i de l'estació ferroviària principal. Barris sencers són alliberats pels insurrectes al capdavant dels quals combat el proletariat.

S'espera l'arribada dels russos, la represa de l'avanç de Rokossovski. Però inexplicablement les tropes russes estan quietes. La BBC informa en llengua polonesa de la insurrecció; Ràdio Moscou calla. La Luftwaffe bombardeja i metralla els barris ocupats pels insurrectes. Ni un sol avió rus apareix en el cel de la ciutat. Està clar que els russos van assumir la tasca d'ajudants de la carnisseries nazi.

Només en el quart dia de la revolta, el 4 d'agost, el partit comunista dóna l'ordre als propis organitzats de participar en la revolta, posant-se a les ordres del general Bor.

El mateix dia els nazis desencadenen una ofensiva, mentre esdevé un intercanvi provocat de missatges entre Churchill i Stalin. El premier anglès, desitjós d'explotar pels fins de la pròpia política l'alçament, convida a Stalin a córrer en ajuda dels insurreccionats. Stalin refusa secament, denigrant les capacitats militars dels insurreccionats als que creu impotents d'enfrontar a les quatre divisions cuirassades alemanyes, entre les quals la "Hermann Goering", que defensen Varsòvia. L'objectiu comú dels caps de govern anglès i rus consisteix, repetim, a neutralitzar la insurrecció utilitzant-la per als propis fins imperialistes. Churchill proposa als russos de prendre-la sota tutela ordenant a Rokossovski de conquistar Varsòvia; Stalin, fidel al principi de que l'enemic deixa de ser-ho només si mort, ordena Rokossovski

acampar, deixant als nazis la tasca de massacrar els revoltosos. En boca de Stalin parlava el Bismark de l'època de la Comuna de París.

Tancada en un parany gegantí de ciment i acer, la Comuna de Varsòvia no es rendeix. Traïda per aquells que creia aliats sap trobar en si mateixa tant heroisme com per superar fins i tot la desil·lusió, enemic més terrible que la mateixa por física. Els alemanys destrueixen homes i cases amb ferotge sistematicitat: ataquen les cases amb bombes incendiàries i explosives, unint el bombardeig aeri amb el foc d'artilleria. Fet el desert, la infanteria avança rostint la runa caiguda sobre morts i ferits amb les flamarades dels llançafomes. Llancen contra els estables els "Nebelwefer", bombes de fòsfor i explosiu d'explosió múltiple. Usen per primera vegada els "Goliaths", petits carros armats carregats d'explosiu, guiats elèctricament. Són dispositius formidables: destrueixen qualsevol cosa. El 10 d'agost avions aliats intenten llançar en paracaigudes armes i municions als insurreccionats, però els alemanys obren foc sobre la zona netament individuada pels senyals lluminosos a terra. Corren rius de sang.

El 13 d'agost l'agència russa "Tass" difon un comunicat en què s'atribueix als exiliats polonesos a Londres la responsabilitat de la revolta i es desmenteix la notícia d'un lligam entre partisans de Varsòvia i tropes russes. Però si fos veritat el que afirma Moscou, no seria el deure del govern rus, aliat de guerra d'Anglaterra i protector d'un "Comitè d'Alliberament Nacional" constituït per comunistes polonesos, córrer en ajuda de la revolta?

El 17 la Comuna entra en agonia. Els alemanys inicien una infernal ofensiva preparant-la amb canonades d'obusos de 600 mil·límetres els projectils dels quals pesen una tona i mitja. Batuts ferotgement per l'artilleria terrestre, pels carros armats Tigre, pels Goliaths, pels avions, els insurreccionats continuen lluitant, 70.000 homes de la Wehrmacht es llancen contra els barris defensats pels comuners que tenen amb ells a les seves dones, vells i nens atapeïts com a bèsties als soterranis, tormentats per la fam i la set, contínuament amenaçats de morir sota la runa d'edificis trossejats per les bombes. Durant 3 dies els insurreccionats aconseguen desencadenar un contraatac. La lluita arriba als límits de la bogeria. Els insurreccionats obligats a retirar-se es refugien a les clavegueres, en els passatges subterranis de la ciutat. Els alemanys llancen als túnels granades i bombes de gas, afusellen en el mateix lloc als presoners. Fins a l'últim moment els insurrectes esperaven l'arribada de les tropes russes. ¡En va! Arribaran tres mesos després de la massacre...

El 29 de setembre els alemanys desencadenen l'atac general contra la revolta. El 3 d'octubre, després de 63 dies d'èpics combats, els últims defensors de la Comuna es rendeixen als alemanys, els quals en reconeixement a l'heroic comportament s'entesten a aplicar la Convenció de Ginebra, i tractar els insurreccionats com a presoners de guerra. El mateix botxí està asfixiat de sang. 15.000 morts jeuen als barris destruïts.

Aparentment el rebuig del govern de Moscou de portar ajuda als insurreccionats pot atribuir-se a l'interès nacionalista de desempallegar-se de forces polítiques que tenien com a cap al govern polonès a l'exili constituït pels pròfugs polonesos a Londres, notòriament lligats a l'imperialisme britànic. L'anomenada guerra freda que va explotar entre els vencedors del

conflicte, i encara abans, els violents contrastos que van explotar a Polònia entre els estalinistes i els partits filo-occidentals, semblarien corroborar la hipòtesi. Però el fet mateix de que l'ocupació militar russa de Polònia garantia el control polític dels estalinistes, com la successiva evolució històrica havia de confirmar, està allà per demostrar que Moscou, deixant tirats als insurreccionats, comptava amb un altre objectiu. El govern de Stalin es prefixava salvar davant el proletariat internacional el seu fals prestigi d'agent revolucionari. La Comuna de Varsòvia, estimada i defensada pel proletariat revolucionari, havia de morir. Evitant embrutar-se les mans, el govern rus passava la infame tasca a l'exèrcit nazi.

El fi gloriós de la Comuna de Varsòvia, és una prova sagnant del jesuïtisme polític del govern de Moscou, una acusació provada de la tasca contrarevolucionària de l'estalinisme internacional. Aquesta està per demostrar que on sigui que el proletariat declararà i combatrà en el futur la guerra civil revolucionària contra el capitalisme, es trobarà a l'esquena, com a Varsòvia en l'estiu de 1944, o de front, com a Berlín l'estiu de 1953, als gendarmes estalinistes de la contrarevolució. Però el saldo de comptes arribarà. Llavors l'estalinisme haurà de pagar també els quinze mil caiguts de la Comuna de Varsòvia.

EL CADÀVER ENCARA CAMINA

[De «*Sul Filo del Tempo*», Maig de 1953]

No és per sacrificar l'actualitat de l'innoble Maig que transcorre, i prenc un lloc digne entre diversos dels seus predecessors consagrats als transcursos de la "**dura amazona**" Llibertat, reduïda ja a vella trotadora, pel que ens ocuparem una vegada més del tema: proletariat i electoralisme.

En efecte, sense donar cap importància al pronòstic o als sondejos estadístics dels resultats, aquí des de fa més de trenta anys rebutgem també aquesta última afirmada utilitat de l'índex quantitatiu de les forces socials, i per tant sense intentar el fred esbós o admirar la pàl·lida fotografia en nombres actuals, i del país italià, enllaçarem en breus traços les posicions d'un període històric les immenses lliçons del qual són inutilitzades en gran part per l'estat per observar les masses que van -encara amb visibles i amplis refluxos de desconfiança i disgust- a les urnes.

En 1892 al Congrés de Gènova es va constituir el Partit Socialista Italià amb la separació dels marxistes dels anarquistes. La polèmica i l'escissió reflecteixen de lluny la que va posar fi a la Primera Internacional entre Marx i Bakunin, i com es va dir, entre autoritaris i llibertaris. En un primer pla la qüestió es veu així: els marxistes estan, en aquella època, per la participació a les eleccions dels organismes públics administratius i polítics, els llibertaris estan en contra. Però el veritable fons de la qüestió és un altre (veure els escrits de l'època de Marx i d'Engels sobre Espanya, etc.). Es tracta de rebatre la concepció revolucionària individualista per a la qual no s'ha de votar amb la finalitat de "**no reconèixer**" amb aquest acte a l'Estat dels burgesos, amb la concepció històrica i dialèctica que l'Estat de classe és un fet real i no un dogma que n'hi hagi prou amb cancel·lar, més o menys ociosament, per la pròpia "**consciència**", sent històricament destruït només per la revolució. Aquest és per excel·lència un fet de força (deia Engels: existeix alguna cosa més autoritària que la revolució?) I no de persuasió (i encara menys de recompte d'opinions), d'autoritat i no de llibertat, que no serà tan ingènua com per llançar al vol als individus autònoms com a una gàbia de colomins, sinó que construirà la potència i la força d'un nou Estat.

De manera que, en aquesta contesa entre aquells que volien entrar als parlaments i aquells que volien quedar-se fora (però com a corol·lari d'errors molt més greus incitant als proletaris a negar l'Estat de classe, el partit polític de classe, i finalment l'organització sindical), eren els socialistes marxistes i no els anarquistes antielectoralistes i antiorganitzadors els que negaven la burla burgesa de la llibertat, base de l'engany de la democràcia electiva.

La recta posició programàtica era la de reivindicar no tant la "**conquesta**" formal "**dels poders públics**", sinó la futura "**conquesta revolucionària del poder polític**", i en va l'ala dreta possibilista i reformista va tractar d'encobrir la fórmula llançada per Marx

des 1848: Dictadura de la classe obrera!

La burgesia europea àmpliament avançada en el camp de les reformes socials i de seductores invitacions de col·laboració als dirigents sindicals i parlamentaris dels obrers, entra al circuit explosiu de l'imperialisme, i el 1914 esclata la primera guerra mundial. Una onada d'extraviament assalta als socialistes i als treballadors, que fins i tot havien proclamat a la vigília, a Stuttgart i Basilea, que s'hauria contraposat a la guerra la revolució social. Els traïdors comencen a mesurar la catastròfica situació que atropella decennis de rosades il·lusions, no amb el metro del marxisme proletari, sinó amb el de la llibertat burgesa, els clams més alts s'eleven cada vegada que la causa i la força de la nostra revolució s'agenolla.

L'existència de Parlaments i del dret al vot és invocada com a patrimoni assegurat al proletariat que l'ha de defensar permetent que l'enquadrin i l'armin a l'exèrcit nacional: i així els treballadors alemanys estaran persuadits per fer-se matar per acabar amb el perill tsarista, i els occidentals contra l'espectre kaiserista.

El Partit Socialista Italià va tenir l'avantatge d'un lapse de temps per decidir abans d'accedir a la unió nacional: va refusar decididament quan l'Estat italià hauria hagut de seguir els alemanys en aliança política, refugiant-se en la fórmula de la neutralitat (insuficient, com va declarar l'ala revolucionària encara abans del maig llampegant de 1915) i va saber després resistir l'oposició quan la burgesia va baixar "**al camp de la llibertat**" atacant Àustria.

El 1919 la guerra havia acabat, amb la victòria nacional i amb l'alliberament de les ciutats "**irredemptes**", però després d'un immens sacrifici de sang i amb l'arrossegament inevitable de convulsions econòmiques i socials: inflació, crisi de producció, crisi de la indústria de guerra. Dos potents resultats històrics són adquirits i evidents davant les masses i el seu partit. En el camp intern s'ha vist l'antítesi existent entre els postulats de democràcia i nació, identificats amb la guerra i amb la massacre, i els postulats de classe i socialistes: els intervencionistes de tots els colors, des dels nacionalistes (després feixistes) als demomaçons i republicans, hagin o no hagin fet la guerra, ansiosos d'embolicar-se en l'orgia de la victòria, de seguida refredada pels assots dels aliats imperialistes, són odiats justament i escarnits pels treballadors que els fan fora de les places a les que van decidits a la lluita. En el camp internacional la revolució bolxevic ha donat de fet el pol oposat a la teoria de la revolució demoburguesa i anarquista: entretant es pot arribar a la victòria, tant bon punt ens alliberem radicalment d'errors, il·lusions i escrúpols de democràcia i llibertat.

I llavors s'obre la incertesa davant el gran partit batut pels intervencionistes al maig de 1915. Per la via democràtica és fàcil obtenir una poderosa revenja numèrica. Molt més dura

és una altra via que s'afronta fundant un partit revolucionari, eliminant els socialdemòcrates a la Turati, Modigliani i Treves, encara que salvats de la deshonra del socialpatriotisme, organitzant la presa insurreccional del poder, que mentrestant es considera possible a tot Centreeuropa, als territoris dels imperis derrotats.

En la situació de 1892 no existia antítesi entre la via revolucionària i la de l'activitat electoral, no tenint la primera un altre lloc històric més que el clar programa de partit, no la maniobra d'acció.

Un grup avançat dels socialistes italians al Congrés de Bolonya va sostenir que el 1919 l'antítesi estava oberta. Prendre el camí de les eleccions equivalia a tancar el camí a la revolució. La perplexitat de la burgesia era evident, doncs no volia, en la seva majoria de llavors, prevenir la guerra civil amb iniciatives de força, i amb Giolitti i Nitti convidava els obrers a entrar a les indefenses fàbriques i a les 150 senyories del PSI a bolcar-se a Montecitorio (Parlament italià): encara que es cantés en ambdós recintes Bandiera Rossa!

No va ser possible frenar l'entusiasme per la campanya electoral, i fer valer la previsió, històricament confirmada, que el seu efecte, sobretot si era afortunada, hauria fet perdre tot allò guanyat amb la vigorosa campanya de desvergonyiment de la "**guerra democràtica**", amb l'entusiasme amb què els treballadors italians, fortament alineats i sols en el front de classe, havien acollit la presa del poder pels soviets russos i la dispersió de l'Assemblea democràtica nascuda morta.

Mussolini, que ens havia traït el 1914, passant-se al front oposat amb els autors de la intervenció democràtica i irredemptista, autor -tant de bo ho hagués fet abans!- d'una iniciativa de força de la burgesia nacional per sufocar als òrgans proletaris -va ser ridiculitzat en les eleccions, i la borratxera va seguir el seu irresistible curs.

El 1920, llançant-se les bases del partit comunista a Itàlia dividit pels socialdemòcrates, la Internacional de Moscou va considerar que aquella antítesi entre eleccions i insurrecció no va existir, en el sentit que els partits comunistes sòlidament estables, més enllà de la línia de divisió entre les dues Internacionals, poguessin considerar encara útil l'ús de l'acció al Parlament, per fer saltar pels aires el Parlament mateix, i per tal via enterrar el parlamentarisme. La qüestió plantejada massa genèricament era difícil, i tots els comunistes italians es van sotmetre a la decisió del II Congrés de Moscou (juny de 1920) estant clara la solució: en principi, tots contra el parlamentarisme; en tàctica, no cal establir ni la participació sempre i a tot arreu, ni el boicot sempre i a tot arreu.

Els parers de la majoria signifiquen molt poc davant els testimonis de la història. Una tal decisió, i la seva acceptació general a Itàlia, no treuen res a la recordada antítesi de 1919: eleccions amb un partit híbrid de revolucionaris com a molt en lenta via d'orientació i de socialdemòcrates ben decidits -o la ruptura del partit (octubre de 1919, era el moment, el gener de 1921 va ser tard) i preparació per a la conquesta del poder revolucionari.

És indiscutible que Lenin va fer poc bé parafraçant la posició dels socialistes antibèl·lics a Itàlia, en la postguerra d'un Estat des de feia temps democràtic, i victoriós, amb la dels bolxevics a Rússia en les Dumes tsaristes durant les guerres perdudes. Però no menys

indiscutible és que Lenin va veure a temps l'antítesi històrica plantejada per nosaltres i confirmada en el futur.

En el famós llibre sobre **"L'Extremisme Malaltia Infantil del Comunisme"** -en què la tendència de l'esquerra no és menyspreada com pueril, sinó considerada com a element de creixement del comunisme, contra el dretanisme i el centrisme, elements de senilitat i descomposició, que contra la desesperada lluita de Lenin i després d'haver-li trencat el cervell van triomfar- en aquell text tan explotat pels maniàtics del mètode electoral, Lenin s'expressava així sobre la lluita en el partit italià; són els únics passatges:

Nota del 27 d'abril de 1920: **"He tingut molt poques possibilitats de conèixer el comunisme "d'esquerra" a Itàlia. Indubtablement la fracció "dels comunistes boicotejadors" ("comunistes abstencionistes" -en italià en el text) estan equivocats, en propugnar la no participació en el parlament però em sembla que en un punt tenen raó, pel que es pot jutjar de dos números del diari "Il Soviet" (números 3 i 4 del 19 de gener i 1 de febrer de 1920)... És a dir, en els seus atacs a Turati i als que pensen com ell, que romanen en un partit que ha reconegut el poder dels soviets i la dictadura del proletariat, i segueixen sent membres del Parlament i prossegueixen la seva vella i danyosíssima política oportunista. Tolerant això, el company Serrati i tot el Partit Socialista Italià cometem un error, que amenaça amb el mateix perill i greu dany que a Hongria, on els senyors Turatis hongaresos van sabotejar des del seu si el Partit i el poder soviètic. Aquesta falsa actitud, inconseqüent i falta de caràcter cap als diputats oportunistes, produeix d'una banda el comunisme "d'esquerra", i per una altra justifica fins a un cert punt la seva existència. Serrati s'ha equivocat quan acusa Turati d'"incoherència", mentre que incoherent és precisament el Partit Socialista Italià, que tolera a parlamentaris oportunistes com Turati i companyia".**

A continuació hi ha l'"**Apèndix**", amb data 12 de maig de 1920. **"Els números anteriorment esmentats del diari italià "Il Soviet" confirmen plenament el que he dit en aquest opuscle sobre el Partit Socialista Italià"**. A continuació segueix la cita d'una entrevista de Turati al **"Manchester Guardian"**, que evoca disciplina en el treball, ordre i prosperitat per a Itàlia. **"Segur, el corresponsal del diari anglès ha confirmat en la millor manera, que els companys del diari "Il Soviet" tenen raó exigint que el Partit Socialista Italià, si vol estar realment per la Tercera Internacional, expulsat de les seves files cobrint de vergonya, als senyors Turati i consorts i es converteixi en un partit comunista, tant pel seu nom com per les seves accions"**.

És clar doncs que el problema principal és l'eliminació dels socialpacifistes del partit del proletariat; qüestió secundària és la de si aquest hagi o no de participar en les eleccions, tant en el pensament de llavors de Lenin com en els successius debats i tesis sobre el parlamentarisme del II Congrés, de poc després.

Però per a nosaltres avui està també clar el que vam defensar llavors: que l'única via per aconseguir el traspàs de les forces al terreny revolucionari passava per un enorme esforç per liquidar, només acabar la guerra, la tremenda suggestió democràtica i electoralista, que massa saturnals havia celebrat ja.

La tàctica desitjada per Moscou va ser seguida pel partit de Livorno, disciplinada i fins i tot compromesament. Però malauradament, la subordinació de la revolució a les corruptores instàncies de la democràcia estava ja en curs internacional i localment, i el punt de trobada leninista dels dos problemes, a més del seu pes relatiu, es van revelar insostenibles. El parlamentarisme és com un engranatge que si s'agafa per una extremitat tritura inexorablement. El seu ús en èpoques "**reaccionàries**" defensat per Lenin era proposable; en èpoques de possible atac revolucionari és una maniobra en la qual la contrarevolució burgesa guanya massa fàcilment la partida. En diverses situacions i sota mil èpoques, la història ha demostrat que no pot trobar-se millor engany i desviació contra la revolució que l'electoralisme.

Des de la concessió a la tàctica parlamentària, amb aplicació totalment destructiva va lliscar a poc a poc a posicions que recordaven les dels socialdemòcrates. A aquests, se'ls van proposar aliances que podien conduir a una majoria d'escons, i ja que no tenia sentit valer-se d'aquest pes numèric només per fer una oposició platònica i fer caure a ministres, va sorgir l'altra malament augurada fórmula del "**govern obrer**".

Estava clar que es tornava cap a la concepció del Parlament com a via per establir el poder polític de la classe obrera. Els fets van provar que en la mesura que aquesta il·lusió històrica ressorgia, es tornava a baixar de totes les posicions abans conquistades. De la destrucció del Parlament amb tots els altres engranatges de l'Estat per mitjà de la Insurrecció, s'havia passat a la utilització del Parlament per accelerar la insurrecció. Es requeria en la utilització del Parlament com a mitjà per arribar amb la majoria al poder de classe. El quart pas com estava establert clarament en les tesis que l'Esquerra va presentar a Moscou el 1920, 1922, 1924, 1926, va ser el de passar del parlament com a *mitjà* al parlament com a *fi*. Totes les majories parlamentàries tenen raó i són sagrades i inamovibles, encara que estiguin en contra del proletariat.

Turati mateix no ho hagués dit mai; però ho diuen a cada hora els "**comunistes**" actuals i ho inculquen molt profundament entre les masses que els segueixen.

Si recordem aquestes etapes una vegada més, és per establir l'estret lligam entre cada afirmació de l'electoralisme, parlamentarisme, democràcia i llibertat com una derrota, un pas enrere del potencial revolucionari de classe.

El retrocés va tenir el seu complement sense necessitat de vels, quan en situacions d'assalt mortal el poder del capital va prendre la iniciativa de guerra civil contra els organismes proletaris. La situació s'havia invertit en gran part pel treball de la burgesia

liberal i dels socialistes democràtics i de la mateixa dreta unida a les nostres files, com Lenin deia per Hongria. A Alemanya van ser els partits esbirros els carnissers dels comunistes revolucionaris, a Itàlia no només van afavorir les falses retirades de Nitti i Giolitti, sinó que van donar pas a la preparació de les obertes forces feixistes, usant per a tal efecte magistratures, policia, exèrcit (Bonomi) per contraatacar cada vegada que les forces il·legals comunistes (soles i en ple pacte de pacificació signat per aquells partits) aconseguien èxits tàctics (Empoli, Prato, Sarzana, Foiano, Bari, Ancona, Parma, Trieste, etc.). Que en aquests casos els feixistes, en no poder fer-ho sols, van massacrar els treballadors i els nostres companys amb l'ajuda de la força de l'Estat constitucional i parlamentari, i que cremessin diaris i seus roges, no va constituir el màxim escàndol: aquest va esclatar quan la van prendre amb el parlament i van assassinar, ara ja "**post festum**", al diputat Mateotti.

El cicle havia conclòs. Mes no el parlament per la causa del proletariat, sinó el proletariat per a la causa del parlament.

Es va invocar i va proclamar el front general de tots els partits no feixistes per sobre de les diverses ideologies i de les diverses bases de classe, amb l'únic objectiu d'unir totes les forces per enderrocar el feixisme, fer ressorgir la democràcia, i *tornar a obrir el parlament*.

Altres vegades hem reexposat ja les etapes històriques: l'Aventino, en què va participar la direcció de 1924 del nostre partit, però del qual va haver de retirar-se per la voluntat del partit mateix que només per disciplina havia suportat les directrius que van prevaler a Moscou, però encara conservava intacte el seu preciós horror, nascut de milers de lluites, a tota aliança interclassista; després la llarga pausa i la ulterior marxa a l'emigració, fins a la política d'alliberament nacional i la guerra partisansa com hem explicat altres vegades, l'ús de mitjans armats i insurreccionals res treia el caràcter d'oportunisme i traïció d'una política tal. No seguirem aquí tota la narració.

Des d'abans del feixisme italià i de l'altra guerra teníem prou arguments per defensar que a l'occident d'Europa, mai el partit proletari havia d'accedir a accions polítiques paral·leles amb la burgesia "**d'esquerra**" o popular, de les que des de llavors s'han vist les més impensades edicions: maçons anticlericals primer, després catòlics democristians i frares de convent, republicans i monàrquics, proteccionistes i lliurecanvistes, centralistes i federalistes, etc.

En contra del nostre mètode que considera tot moviment "**a la dreta**" de la burgesia, en el sentit d'arrencar la màscara de les ostentades garanties i concessions, com una previsió verificada, una "**victòria teòrica**" (Marx i Engels) i per tant una ocasió revolucionària útil, que un partit rectament preparat ha d'acollir no amb dol sinó amb alegria; hi ha el mètode oposat pel que en cadascuna d'aquelles corbes es desmobilitza el front de classe i es corre per salvar, com preciós tresor, tot el que ha desmantellat i menyspreat la burgesia: democràcia, llibertat, constitució i parlament.

Deixem doncs la polèmica doctrinal, proposable només en les confrontacions amb els antimarxistes declarats, i vegem on ha conduït aquell mètode rebutjat per nosaltres, ja que al mateix amb el concurs de tantes forces i de tants còmplices, el proletariat, europeu i italià, ha estat lligat i clavat.

Resistències nacionals, guerra dels Estats orientals i occidentals en el front democràtic, frenada dels alemanys a Stalingrad, desembarcament a França, caiguda de Mussolini i penjament pels peus, caiguda de Hitler. El correu de la democràcia, al qual els proletaris res han negat: sang i carn, trama de classe del seu turmentat moviment de fa un segle, està fora de perill! Gràcies sobretot als exèrcits d'Amèrica, ella està fora de perill per sempre: Llibertat, Democràcia i constitució electiva!

Tot ha estat arriscat i donat per tu, Parlament, temple de la civilització moderna, i, tancats els llindars del temple de Janus, tenim l'alegria de tornar a obrir els teus!

Una mica anhelant la humana civilització torna a prendre el seu camí generós i tolerant, es compromet a penjar a la gent només pel coll, torna a consagrar la persona humana que per necessitat havia estat material idoni per fer truites amb les bombes alliberadores: si històricament tots aquests apologetes tenien raó, el perill de la Dictadura ha acabat, i des d'avui fins a la fi dels segles no veurem una cosa tan terrible com per pensar en estar sense diputats i de prescindir de les cambres parlamentàries. De Yalta a Potsdam, de Washington a Moscou, de Londres a Berlín i a Roma tot això succeïa al maig -sempre al maig!- de 1945, totalment solar i segur.

¡Escoltem doncs el que diuen els mateixos subjectes, i els transmissors d'aquests centres, en aquest maig de 1953, no tan llunyà doncs, però "**quantum mutatus ab illo!**". Tot estava fora de perill llavors, amb l'acord de tots. Ara en sentir a cada un d'ells tot pot perdre's encara, tot s'ha de començar de nou.

¡Admetem doncs almenys, que al 1922-1945 ens han arrossegat en un mètode idiota i pudent!

Limitem la demostració a les formacions electorals italianes, prèvia aplicació de la màscara antigàs.

Substancialment hi ha tres grups en lluita, si deixem a part la tímida reaparició dels feixistes, que tenien tot el dret a ser valorats, un fet històric qualificat com qualsevol altre però que amb la papereta a la mà en lloc del garrot representen la porca figura de ser els més democràtics. I efectivament el democràtic amb més caràcter en cada època és el que recita la part de la víctima de les persecucions d'estat i les represàlies de la policia. Lliure apologia del garrot, obtenint-se, ¡aquí va! amb paperot de vot.

Són doncs tres dels grups en què s'ha trencat el front antifeixista i el bloc d'alliberament nacional- primer govern després de la caiguda de Mussolini. Tres grups que es van agermanar en la recíproca certesa -i es van donar aval recíproc que eren semblants en la

guerra santa, en la croada mundial contra les dictadures. Ara bé, escoltem el joc de paraules dels portaveus i dels diaris, encara que sigui en tres o quatre xocs, perquè no s'aconsegueix resistir més. Cadascun dels tres sectors demana vots amb un únic argument; els altres dos personalitzen el "**perill de dictadura**".

Segons la part monàrquica, que rebutja la definició de dretes, i s'afirma democràtica i constitucional sobre les tradicions glorioses de l'època giolittiana que no dubta a fer acudits anti-vaticà, està clar que els comunistes dirigiran el país, si vencen, amb la dictadura roja i per tant enviaran al parlament a fregir espàrrecs. Però no menys virulents són quan titllen d'enganyosa, policíaca i reaccionària, a la democràcia cristiana que, amb els seus aliats menors dirigeix Itàlia de nou sota el despotisme de clergues amb barret frigi. Per tant, també aquells veuen en De Gasperi una amenaça al parlament, que serà substituït pel concili dels bisbes, substituint les eleccions per la comunió a la plaça.

Segons l'esquerra comunistoide, no cal explicar-ho, no només els monàrquics preparen, ni més ni menys que un nou feixisme i absolutisme, sinó que el centre democristià és un agent de la dictadura d'Amèrica i en estar ple de maldat és pitjor que la milícia de Benito. El que, en tant que és veritat, ha estat possible només per gràcia de la política de bloc antifeixista i d'alliberament nacional que ha fet acollir "**military police**" i policies nacionals amb els braços oberts, i amb l'immediat desarmament sobre l'ordre dels "**generals**" de passadís de les "**brigades**" obreres, tot just expulsats els feixistes i els *militi republichini*.

Els democristians i aliats, bombardejadíssims per les dues parts com personalitzadors segurs del totalitarisme de demà i del nou vinteni, i sobretot embolicats en l'acusació de traïdors de la democràcia amb l'enorme crueltat de la campanya sobre la llei frau, es diuen ni més ni menys que els salvadors de l'amenaçada Itàlia, lliure de dos adversaris, i convergents amb el cruït de dents, feroçíssims totalitarismes: el neofeixista d'una banda, el comunista de l'altra, pintat amb els traços del passat hitlerisme i mussolinisme, aquest amb les connotacions actuals de sovièticisme de la Rússia ultraestatal i ultradespòtica.

Així s'ha desenvolupat el cicle. Punt de partida: lleial aliança entre tres grups igualment fervents amics de la llibertat per anul·lar la Dictadura i la possibilitat de tota Dictadura. Mort de la Dictadura Negra.

Punt d'arribada: elecció entre tres vies, cadascuna de les quals condueix a una nova dictadura més ferotge que les altres. L'elector que vota no fa més que triar entre la Dictadura vermella, la blanca i la blava.

Dos mètodes es declaren aquí històricament en fallida, sota tots els punts de vista, però sobretot sota el de la classe proletària que és el que ens interessa a nosaltres. El primer mètode és el de l'ocupació dels mitjans legals, de la constitució i del parlamentarisme amb un ampli bloc polític per tal d'evitar la Dictadura. El segon és el de conduir la mateixa creuada i formar el mateix bloc sobre el terreny de la lluita amb les armes, quan la dictadura està governant, amb el sol fi democràtic.

Els problemes històrics d'avui els resol no la legalitat sinó la força. No venç la força més que amb més força. No es destrueix la dictadura més que amb una dictadura més sòlida.

És dir molt poc, que aquesta porca institució del parlament no ens serveix a nosaltres. Ja no li serveix a ningú.

Totes les alternatives lloades i fetes pels tres fronts per espantar no tenen consistència. On una de les forces components prevalgués, s'escindiria de seguida i una gran part dels seus efectius elegits, passaria al centre burgès atlàntic i americà. Els monàrquics no són cap misteri. Els anomenats comunistes ho diuen menys obertament, però seria la desembocadura inevitable del seu eventual assoliment de majoria que apareix impossible.

Poc canviaran els efectius d'aquells que s'aferren "**a un altre banquet de cinc anys**" del que als electors no els faltaran engrunes.

Quan la crisi Matteotti vam dir que es tractava d'un moviment sindical-corporatiu dels diputats de professió, que veien en perill privilegis i prebendes i recorrien a la vaga.

El mateix diem de la "**històrica batalla**" contra la "**lleï-frau**". L'elecció no només és de per si un frau sinó que ho és tant més com més pretén donar paritat en pes a cada vot personal. Tot el guisat el fan a Itàlia uns pocs milers de cuiners, subcuiners i ajudants, que atonten en lots i "**a mida**" als vint milions d'electors.

Si el Parlament servís per administrar tècnicament alguna cosa i no només per atontar als ciutadans, sobre cinc anys de màxima vida no li dedicaria un a les eleccions i un altre a discutir la llei per a la constitució! ¡Fets els comptes de les hores de cridòria, s'hi dediquen més de dos cinquenes parts! Aquesta societat desinflada no és més que un fi en si mateixa, i els pobles que s'han fet matar per tornar a posar-la en peu, han estat estafats en més del vint per cent de la seva parcel·leta de sobirania! Ara ja molts voten a l'altre món.

Si els parlamentaris de totes les fraccions burgeses es riuen del principi democràtic, no riuen menys els falsos comunistes. Això, no perquè retornin mínimament a posicions de classe i de dictadura després de la fallida i del blocardisme per llibertat. I efectivament ells recalquen el mateix camí, dissimulant tota connotació de partit, i tornen a edificar un bloc del sa poble italià, dels il·luminats i dels honestos, no només amb la disminuïda alternativa Nemi, que en el fons promet el que nosaltres havíem dit: doneu-nos accés al parlament i governarem amb vosaltres i com vosaltres; però susciten tot un alineament de flanquejadors insulsos, als quals la inexorable decrepitud i arteriosclerosi els ha impedit associar els noms més burgesos de la política: Bonomi, Croce, Orlando, Nitti, De Nicola, Labriola i similars...

I estan tan alineats pensant llunyanament a remuntar la baixada, que no només són els més ardents invocant legalitat i constitucionalitat, quan reivindiquen contra De Gasperi al qual consideren "**austriac**" (la burgesia austríaca pot ensenyar com s'administra sense robar, a la italiana), la tradició de maig de 1915, de la guerra per la democràcia i Trieste, sinó que s'esgargamellen per definir-se més nacionalistes i patrioters que ningú.

No és només el coherent i respectable Turati el que podria tornar amb el cap alt, sinó també el Mussolini de 1914, mestres d'aquells per haver sabut traïr el proletariat amb la

democràcia, i la democràcia per la dictadura.

* * * *

L'enviat d'un diari londinenc ha descrit una escena, a la qual jura haver assistit amb els seus mortals ulls, molt sa de ment i lliure de fums de drogues, en una vall del misteriós Tibet.

A les nits de lluna el ritu reuneix persones, potser milers, i els monjos vestits de blanc, que es mouen lentament, impassibles, rígids entre llargs plors, pauses i reiterades peticions. Quan formen un amplíssim cercle es veu alguna cosa al centre: és el cos d'un dels seus comparses estès cap per amunt a terra. No està encantat o desmaiàt, està mort; no només per l'absoluta immobilitat que la llum solar revela, sinó perquè la pudor de carn descomposta, amb un canvi de la direcció del vent arriba fins al nas de l'aterrat europeu.

Després de donar voltes i cantar àmpliament, i després d'altres peticions incomprendibles, un dels sacerdots abandona el cercle i s'acosta a les restes mortals. Mentre continua el cant incessant ell es troba sobre el mort, s'estira sobre ell adherint-se a tot el seu cos, i posa la seva boca viva sobre la que està en descomposició.

La petició continua, intensa i vibrant i el sacerdot aixeca el cadàver sota les aixelles, el torna a aixecar i el manté davant seu en posició vertical. No cessa el ritu i el plor; els dos cossos comencen una llarga volta, com un lent pas de dansa, i el viu mira al mort i el fa caminar davant seu. L'espectador estranger mira amb pupil·les desmesuradament obertes; és el gran experiment de revivificació de l'oculta doctrina asiàtica el que es posa en pràctica. Els dos caminen contínuament en el cercle dels orants. En un lapse de temps no hi ha cap dubte: en una de les corbes que descriu la parella, el raig de la lluna ha passat entre els cossos que deambulen: el del viu ha relaxat els braços i l'altre, per si sol, se sosté i es mou. Sota la força del magnetisme col·lectiu, la força vital de la boca sana ha penetrat en el cos descompost, i el ritu arriba al seu moment culminant: per moments o durant hores el cadàver, ritu posat dempeus, per la seva força camina.

Així de sinistrament, un cop més, la jove i generosa boca del proletariat potent i vital, s'ha aplicat contra la putrefacta i pudent del capitalisme, i li ha tornat a donar mitjantçant l'estreta i inhumana abraçada altre alè de vida.